

S. Sayısı : 65

1951 Yılı

Tekel G. M. Bütçesi

Tekel Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçe Kanunu tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/90)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1723

30 . XI . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tekel Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçesi hakkında Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30 . XI . 1950 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

GEREKÇE

Tasarının birinci maddesi gider tertiplerini ihtiva eden A - 1 ve A - 2 cetvellerine aittir. Bu cetveller için gerekli izahat giderler kısmında mevcuttur.

Tasarının ikinci maddesi gelir nevelerini gösteren B cetveline aittir. Gelirler kısmında lâzım gelen izahat verilmiştir.

Tasarının üçüncü maddesi daimî hizmetliler kadrolarını gösteren D. cetveline aittir. Aynı zamanda geçici mahiyetteki hizmetliler için Bakanlar Kurulu kararıyla kadro alınabilecek tertipleri gösteren E işaretli cetvelde yukarıda mevzuubahis edilmiştir.

Tasarının dördüncü maddesinin (Genel Müdürlük Bütçe Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununun 29 ncu maddesi hükmüne uygun olarak bu yıl ilk defa teklif edilmektedir.) A. fıkrası, gelir nevelerinden her birinin dayandığı hükümleri gösteren C. cetveline,

B. fıkrası, gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeye yetki veren kanunları gösteren G cetveline,

(C. fıkrası da A. işaretli cetveldeki ihtiyat ödeneği bölümünden münakale yapılabilecek bölümleri gösteren ve ilk defa olarak 1951 yılı Bütçe Kanununa bağlanması teklif edilen F. cetvelinin tasarıya bağlı olduğuna) mütedair bulunmaktadır.

Tasarının 5 nci maddesi Tekel gelirlerinin hususi hükümlerine göre tarh ve tahsillerine 1951 Bütçe yılında da devam olunmasına Muhasebei Umumiye Kanununun 39 ncu maddesine istinaden cevaz veren hükmü ihtiva etmektedir.

Tasarının 6 ncı maddesi bütçedeki ödeneklerin fevkinde çıkacak geçen ve geçmiş yıllara ait borçların ödeme şekillerini göstermektedir.

Tasarının 7 nci maddesi fevkalâde hallerin devamı müddetince bâzı memur ve hizmetlilere yemek verilmesi için yetki vermektedir.

Tasarının 8 nci maddesi bütçe tediyelelerinde nazara alınacak formülü gösteren R cetveline aittir.

Tasarının 9 ncu maddesi 1951 yılı içinde mevkuf tutulan kadroları gösteren (L) cetvelinin kanuna bağlı olduğunu ifade etmektedir.

Tasarının 10 ncu maddesi 1950 yılı Bütçe Kanununda mevcut olup hükmün bir yıl daha uzatılması zaruri görüldüğünden 1951 yılı Kanun tasarısı ile de teklif edilmiştir.

Bölüm 201 — Memurlar ücreti :

Madde 1 — Genel Müdürlük memurları ücreti

1950 yılı ödeneği 2 626 677 liradır. Esas kadro 618 aded ve tutarı 2 348 400 liradır. 1950 yılı Bütçesiyle ilk defa olarak (8) memur (L) cetveline alınmış olup bunların yıllık tutarı 15 600 liradır. 1951 yılı bütçesiyle bu defa yıllık tutarı 99 600 lira olan (22) münhal kadronun daha (L) cetveline alınması mümkün görülmüş olduğundan bu suretle serbest kadro adedi 588 e ve bunların yıllık tutarı da 2 233 200 liraya inmiştir. Bu kadrolarda azife görenlerin halen bir veya iki üst derece aylığı alanlar (355) ve bunların yıllık istihkakları tutarı - 243 900 - liradır.

1 . VIII . 1950 tarihinden 1950 yılı sonuna kadar birinci veya ikinci üst derece aylığı alacaklar (78) ve bunların yıllık istihkak farkları (50 100) liradır.

1951 mali yılı içinde birinci veya ikinci üst derece aylığı alacaklar (188) ve bunların 1951 yılı içinde karşılanması gereken istihkak farkları (49 100) liradır.

Bu suretle bu maddeye aşağıda gösterildiği üzere :

Memur adedi	Tutarı	
618	2 348 400	Esas kadro
8	15 600	1950 yılı (L) cetveli
610	2 332 800	
22	99 600	1951 yılı (L) cetveli
588	2 233 200	
355	243 900	Halen bir veya iki üst derece aylığı alanların istihkak farkları
78	50 100	1 . VIII . 1950 tarihinden 28 . II . 1951 tarihine kadar terfi edeceklerin bir veya iki üst derece farkları,
188	49 100	1 Mart 1951 tarihinden 28 . II . 1952 tarihine kadar terfileri yapılacakların üst derece farkları,
	2 576 300	Yekûn
	100 000	Tasarruf ile idare edilmek üzere tenzil.
	2 476 300	

2 576 300 lira ödenek konulması lâzımgelmekte ise de bunun 100 000 liralık kısmı yıl içinde yapılacak tasarruflarla karşılanması mümkün görülmüş ve bu maksatla (2 476 300) lira teklif olunmuştur.

Teklif edilen ödenek 1950 yılı ödeneğine nazaran 150 377 lira noksandır.

Madde 2 — Fabrikalar ve işletmeler memurları ücreti

Bu tertibe aşağıda yazılı olduğu üzere 2 413 575 liralık ödenek konulması icabetmekte ise de 63 575 lirasının tasarrufla karşılanması mümkün görüldüğünden 2 350 000 lira teklif edilmiştir.

Memur aded	Tutarı	
671	2 119 500	Esas kadro
9	16 800	1950 yılı (L) cetveli
662	2 102 700	
14	43 200	1951 yılı (L) cetveli
648	2 059 500	
	236 700	Halen bir ve iki üst derece aylığı alanların istihkak farkları,
76	41 100	Terfi sürelerini ikmal ettikleri halde henüz terfileri yapılamamış olanlar
		28 . II . 1952 tarihine kadar terfi edeceklerin istihkak farkları,
268	76 275	1951 yılında üst derece alacakların terfi farkları,
	2 413 575	
	63 575	Tasarrufla idaresi düşünülen.
	2 350 000	

Teklif edilen ödenek 1950 yılı ödeneğine nazaran 91 515 lira fazladır.

Madde 3 — İller memurları ücreti

Bu maddeye konulması lâzımgelen ödenek miktarı aşağıda gösterildiği üzere: 6 414 650 lira ise de 139 250 liralık kısmının tasarruflarla karşılanması mümkün olabileceğinden 6 275 400 lira teklif edilmiştir.

Memur adedi	Tutarı	
2279	5 871 900	Esas kadro
162	316 500	1950 yılı (L) cetveli
2117	5 555 400	
54	169 500	1951 yılı (L) cetveli
2063	5 385 900	
1689	731 400	Halen üst derece alanların istihkak farkları,
148	135 300	1 Mart 1951 tarihine kadar üst derece alacakların istihkak farkları,
672	162 050	1951 yılında üst derece alacakların ücret farkları,
	6 414 650	
	139 250	Tasarruflarla idaresi düşünülen.
	6 275 400	

Teklif edilen ödenek 1950 yılı ödeneğine nazaran 336 438 lira noksandır.

Toplu olarak memurlar ücreti bölümünde münhal kadrolara katî zaruret olmadıkça tâyin yapıl-

mıyarak ve bunları (L) cetveline almak suretiyle toplu olarak 395 300 lira tasarruf temini sağlanmıştır.

1951 yılı Bütçesiyle ilâveten (L) cetveline alınması teklif edilen kadroların toplu olarak adedi 90 ve bunların yıllık tutarı 312 300 liradır.

Memur adedi	Tutarı	
22	99 600	Genel Müdürlük
14	43 200	Fabrikalar ve İşletmeler
54	169 500	İller
90	312 300	

Bölüm 202 — Hizmetliler ücreti

Madde 1 — Genel Müdürlük hizmetlileri ücreti

1950 yılı kadrosu 262 ve yıllık ödeneği 628 680 liradır. 1951 yılı bütçesiyle 36 noksanıyla 226 kadro teklif edilmiş olup bunların yıllık tutarı geçen seneye nazaran 72 540 lira noksanıyla 556 140 liradır.

Madde 2 — Fabrikalar ve işletmeler hizmetlileri ücreti

1950 yılı kadrosu 188 ve bunların yıllık tutarı 315 960 lira idi. 1951 yılı bütçesiyle yıllık tutarı 308 280 lira olan 182 kadro teklif edilmektedir.

Madde 3 — İller hizmetlileri ücreti

1950 yılı kadrosu 1732 ve bunların aylık tutarı 2 086 620 liradır. 1951 yılı bütçesiyle 41 noksanıyla 1691 kadro teklif edilmiş olup bunların yıllık tutarı 52 140 lira noksanıyla 2 034 480 liradır. Bu bölüm ödeneğinden geçen seneye nazaran toplu olarak 132 360 lira tasarruf temin edilmiştir. Aded olarak yine geçen seneye nazaran 83 kadro eksik bulunmaktadır.

Bölüm 203 — Muvakkat hizmetliler ücreti

Madde 1 — Genel Müdürlük muvakkat hizmetlileri ücreti

Bu maddeye geçen seneye nazaran 9725 lira noksanıyla 23 400 lira teklif edilmektedir. Kadro edediyle geçen seneye nazaran 19 noksan olacaktır.

İhtiyaç görülmemesi dolayısıyla Müskirat eksperleri kursu kaldırılmış, beden terbiyesi antrenörlerine lüzum olmadığı neticesine varılmış ve bütün eksperleri kursunda bazı derslerin kaldırılması muvafık görülmüştür.

Madde 2 — Fabrikalar ve işletmeler muvakkat hizmetlileri ücreti

Geçen seneye nazaran 26 075 lira noksanıyla 8 400 lira teklif edilmiştir. Fark fabrikalardaki ilk öğretim öğretmenlerinin lüzum hâsıl olmaması dolayısıyla adedlerinin azaltılmasından ve beden terbiyesi antrenörlerinin kaldırılmasından ileri gelmektedir. Bu maddedeki ödeneğe müsteniden 1950 yılı için 21 kadro alınmış iken 1951 yılında sadece 4 kadro alınmakla iktifa edilecektir.

Madde 3 — İller muvakkat hizmetlileri ücreti

Geçen seneye nazaran 1200 lira noksanıyla 7 200 lira olarak teklif edilmiştir.

Bu bölümden toplu olarak tasarruf edilen miktar (37 000) liradır.

Bölüm 204 — Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının ücretleri

1950 yılı ödeneği 175 000 liradır. İdare emrinde çalışan mütehassıslardan hesap mütehassısı Mes-ten Havzer'in mukavelesi temdit edilmeyecek, Şarap Uzmanı Marsel Biron'un hizmetine son verilecektir.

Hollerith hesap makinelerinin istimali bu günkü idare statüsüne göre faydalı olamayacağı neticesine varıldığından bu makinelerde çalışmak üzere angaje edilmesi düşünülen uzmana da lüzum kalmamıştır. Çay mütehassısının hizmeti mukavelesine göre cari yıl içinde sona erecektir. Bu vaziyete göre halen 750 lira ücretli Tuz mütehassısından başka yabancı mütehassıs mevcut değildir. Bu itibarla 1951 yılı için (9 000 lirası öteden beri idare hizmetinde bulunan tuz mütehassısının istihkakları için, 41 000 lirası da 1951 yılı içinde tütün hastalıkları ve tuz tevzi projesi için getirilmesi melhuz görülen yabancı uzmanlar için olmak üzere (50 000) lira teklif edilmiştir. Tasarruf miktarı geçen seneye nazaran 125 000 liradır.

Bölüm 206 — 4178 ve 4598 sayılı kanunlargağince yapılacak zamlar ve yardımlar

Madde 1 — Genel Müdürlük memurları çocuk zammı

Yapılan hesaplara ve sarfiyata göre geçen yıl ödeneğine nazaran 5 000 lira noksaniyle 66 000 lira ödenek teklif edilmesi mümkün görülmüştür.

Madde 2 — Fabrikalar ve işletmeler çocuk zammı

Geçen yıl ödeneğine nazaran 5 000 lira noksaniyle 100 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 3 — İller memurları çocuk zammı

Geçen yıl ödeneğine nazaran 4 000 lira noksaniyle 520 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 4 — Genel Müdürlük memurları doğum yardımı

Geçen yıl ödeneğine nazaran 2 350 lira noksaniyle 6 450 lira teklif edilmiştir.

Madde 5 — Fabrikalar ve işletmeler memurları doğum yardımı

Geçen yıl ödeneğine nazaran 375 lira noksaniyle 9 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 6 — İller memurları doğum yardımı

1949 ve 1950 yılı üç aylık sarfiyatı nazarı dikkate alınarak geçen yıla nazaran 18 125 lira fazlasıyla 50 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 7 — Genel Müdürlük memurları ölüm yardımı

Geçen yıla nazaran 1 000 lira noksaniyle 4 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 8 — Fabrikalar ve işletmeler memurları ölüm yardımı

Geçen yıla nazaran 1 300 lira noksaniyle 4 000 liranın ihtiyaca yeteceği anlaşılmıştır.

Madde 9 — İller memurları ölüm yardımı

Geçen yıla nazaran 4 700 lira noksaniyle 15 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 10 — Yakacak zammı

Geçen yılın aynı olarak 17 000 lira teklif edilmiştir .

Bu bölümden 1950 yılına nazaran 5 600 lira tasarruf sağlanmıştır.

Bölüm 209 — 5434 sayılı Kanun gereğince Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yapılacak ödemeler

Aylık ve ücret ödeneklerinin yekûnu olan 1 400 600 liranın % 1 i 140 000 lira ile % 5 i 700 000 lira ve terfi farkları olarak 80 000 lira giriş aidat olarak 5 000 lira ve Emekli Sandığına verilecek emekli ikramiyesi olan 162 000 lira ve ihtiyat olarak 113 000 lira olmak üzere 1 200 000 lira teklif edilmiştir. Bu miktar geçen yıl ödeneğinden 221 696 lira noksandır.

201 inci aylık bölümüne ait gerekçede izah edildiği üzere sözü geçen bölümün maddelerindeki ödeneklere ileride yapılacak terfilere ait fark olarak şu suretle:

50 100
49 100
41 100
76 275
135 300
162 050

513 925 lira ilâvesi teklif edilmiştir. Bu farkların senenin muhtelif aylarında tahakkuk ettirileceği nazarı dikkate alınarak vasati olarak altı ay alınacağı mütalâa edilmiş ve altıda biri (80 000) lira farkı hesaplanmıştır. Giriş aidatının (5 000) lira teklif edilmesi katî zaruret olmadan yeni memur alınmayacağı hesabına müstenittir.

Emekli ikramiyesinin hesabında vasati ücret miktarının 270 lira olduğu ve bir yıl içinde tahminen (50) memura emekli ikramiyesi ödeneceği nazarı dikkate alınmıştır.

Bölüm 210 — Temsil ödeneği

Hususi kanununa göre ödenmek üzere geçen sene ödeneğinin aynı olarak 2 100 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 218 — Kasa tazminatı

Geçen yıl ödeneğinden 5 000 lira noksaniyle 260 000 lira ihtiyaca kâfi geleceğinden 1948 yılı sarfiyatı 242 358 liradır. 1949 yılı (12) aylık sarfiyatı 247 888 liradır. 1950 yılı üç aylık sarfiyatına göre sene nihayetine kadar 249 516 liranın sarfedileceği anlaşılmaktadır.

Bölüm 301 — Büro giderleri

Madde 1 — Genel Müdürlük kırtasiyesi

Geçen yıl ödeneğinden 1 500 lira noksaniyle 13 500 lira olarak teklif edilmiştir.

Madde 2 — Genel Müdürlük döşeme ve demirbaş giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 1 000 lira noksaniyle 9 000 lira olarak teklif edilmiştir.

Madde 3 — Genel Müdürlük öteberi giderleri

1950 yılı ödeneği 40 000 lira iken 1951 yılı için 10 000 lira noksaniyle 30 000 lira teklif edilmektedir.

Madde 4 — Genel Müdürlük aydınlatma giderleri

Vakti sarfiyat miktarına göre geçen yıl ödeneğinden 1 500 lira fazlasıyla 15 000 lira teklif edilmesine zaruret hâsıl olmuştur. 1950 yılının üç aylık sarfiyatı 3 581 liradır.

Madde 5 — Genel Müdürlük ısıtma giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 2 000 lira noksan olarak 20 000 lira teklif edilmiştir. Elde mevcut stokdan istifade edilecek kısmen de kok yerine fazla nispette linyit kullanılacaktır.

Bölüm 302 — İller büro giderleri

Madde 1 — Kırtasiye

Geçen yıl ödeneğinden 5 000 lira noksaniyle 80 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 2 — Döşeme ve demirbaş

Geçen sene ödeneğinin aynı olarak 40 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 3 — Öteberi giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 8 000 lira noksaniyle 48 000 lira olarak teklif edilmektedir.

Madde 4 — Aydınlatma

Geçen yıl ödeneğinden 11 000 lira fazlasiyle 40 000 lira olarak teklif edilmektedir.

Fark yanlış olarak döner sermayeden yapılan bazı sarfiyatın bütçe içine alınmasından ileri gelmekte olup hakiki bir fazlalık ifade etmemektedir.

Madde 5 — Isıtma

Geçen yıl ödeneğinden 8 000 lira noksaniyle 100 000 lira ihtiyaçları karşılayacaktır.

Bölüm 303 — Basılı kâğıt ve defterler

Geçen yıl ödeneğinden 10 000 lira noksaniyle 90 000 lira teklif edilmiştir.

1948 yılı sarfiyatı 102 934 lira, 1949 yılı 14 aylık sarfiyatı 99 825 liradır.

Bölüm 304 — Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri

Madde 1 — Genel müdürlük posta ve telgraf ücretleri

Geçen yıl ödeneğinden 10 000 lira noksaniyle 25 000 lira teklif edilmiştir.

Posta hizmetlerinde âzami tasarrufa itina olunacaktır.

Madde 2 — İller posta ve telgraf ücreti

Geçen yıl ödeneğinden 55 000 lira noksaniyle 220 000 lira teklif edilmektedir.

Madde 3 — Genel Müdürlük telefon ve başka muhabere ücret giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 10 000 lira noksaniyle 50 000 lira ödenek ile ihtiyacımızın karşılanmasına çalışılacaktır.

Madde 4 — İller telefon ve başka muhabere ücret ve giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 5 000 lira fazlasiyle teklif yapılmasına zaruret görülmüştür.

Bölüm 305 — Kira karşılığı

Madde 1 — Merkez

Bu madde için (1) lira teklif edilmiş ve 151 999 lira tasarruf temin edilmiştir. İdare statüsünün ve buna göre hesap sisteminin ihtiyaca uygun katî şeklini alamamış olması dolayısıyla Holleriht hesap makinelerinin bu şartlar altında istifade sağlayamadığı görülmüş ve istimallerinden sarfı nazar edilmiştir.

Madde 2 — İller

Halen kira ile hizmette kullanılan binaların icar bedelleri olarak 425 000 lira ödenmesi lâzım gelmektedir ki bu miktar geçen yıl ödeneginden 18 000 lira noksandır.

Bölüm 306 — Giyecekler

Talimatına göre giyecek eşyası istihkakı olanlara asgari nispetler dahilinde verilecek elbise ve teferruatı için 125 000 liraya ihtiyaç olduğu tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Bu miktar geçen yıl ödeneginden 25 000 lira fazladır.

Bölüm 307 — Yolluklar

Madde 1 — Daimî memuriyet yolluğu

Geçen yıl ödeneginden 5 000 lira noksaniyle 55 000 lira olarak teklif edilmektedir. 1948 sarfiyatı 50 716, 1949 yılı 14 aylık sarfiyatı 51 286 liradır.

Madde 2 — Muvakkat memuriyet yolluğu

1949 yılı ödeneği 560 360 liradır. Bu miktar 1950 yılı bütçesiyle 440 bin liraya indirilmiştir. 1951 yılı için daha 60 000 lira noksaniyle 380 000 lira teklif edilmektedir.

Madde 3 — Müfettişler yolluğu

Geçen yıl ödeneğinin aynı olarak 120 000 lira teklif edilmektedir. 1948 yılı ödeneği 130 000 lira sarfiyatı 98 164 lira, 1949 yılı ödeneği 110 000 lira, 14 aylık sarfiyat 101 244 liradır.

Madde 4 — Yabancı memleketler yolluğu

1951 yılı için geçen yılın aynı olarak 60 000 lira teklif olunmaktadır.

1948 yılı ödeneği 75 000 lira, sarfiyatı 42 542 lira, 1949 yılı ödeneği 75 000 lira, 14 aylık sarfiyatı ise 43 368 liradır. 1950 yılı için bugüne kadar yapılan sarfiyat 23 298 lirayı bulmuştur.

Madde 5 — Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının yolluk ve giderleri

Geçen yıl ödeneginden 20 000 lira noksaniyle 20 000 olarak teklif edilmektedir. Yukarıda 204 ncü bölümün gerekçesinde izah edildiği üzere 1951 yılı içinde getirilmesi mütalâa edilen yabancı uzmanlar temin olunduğu takdirde bu paradan sarfiyat yapılmasına ihtiyaç olacak, aksi takdirde mühim bir kısmı tasarruf edilecektir.

Bölüm 308 — 4598 sayılı Kanun gereğince ödenek tedavi giderleri, yollukları ve başka giderleri:

Madde 1. — Genel Müdürlük memurları

Geçen yıl ödeneginin aynı olarak 23 000 lira teklif edilmiştir.

Bu bölümün (3) maddesi için toplu olarak 1948 yılında 100 000 lira verilmiştir. 47 900 lira sarfedilmiştir. 1949 yılı için 86 000 lira ödenek verilmiş ve tamamı sarfolunmuştur. 1950 yılında bugüne kadar verilen ödeme emirleri yekûnu 10 100 liradır.

Madde 2 — Fabrikalar ve işletmeler memurları

Geçen yıl ödeneginin aynı olarak 12 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 3 — İller memurları

Geçen yıl ödeneginin aynı olarak 35 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 403 — Temsil giderleri :

Geçen yıl ödeneginden 1 000 lira noksaniyle 4 000 lira teklif edilmiştir. İdaremiz için bu miktar bir zaruret ifade etmektedir.

Bölüm 405 — 5190 sayılı Kanun gereğince koruma ve tahsil memurları hayvanları giderleri:

Madde 1 — Memurlara verilecek hayvan yem bedeli

Geçen yıl ödeneginden 7 000 lira noksaniyle 100 000 lira teklif edilmiştir. 1948 yılı ödeneği 126 000 lira, sarfiyatı, 77 771 lira, 1949 yılı ödeneği yine 126 000 lira ve sarfiyatı da 113 786 liradır. 1950 yılı üç aylık sarfiyat 21 829 liraya bulmuştur. Halen 560 koruma ve tahsil memuru hayvan yem bedeline müstahak olup beheri için ayda 15 liradan yıllık ödenek ihtiyacı 100 000 liradır.

Madde 2 — Hayvan satınalma karşılığı

Geçen yıl ödeneginin aynı olarak 3 000 lira teklif edilmiştir. Halen 482 lira ödenek bakiyesi mevcuttur.

Bölüm 407 — Genel Muhasebe Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren giderler

Madde 1 — Geri verilecek paralar

Geçen yıl ödeneginin aynı olarak 10 000 lira teklif edilmiştir. 1948 ve 1949 yılları ödenekleri de onar bin liradır. 1950 yılı ödeneginden halen tediye emrine bağlanmamış 827.50 lira mevcuttur.

Madde 2 — Mahkeme harçları

Geçen yıl ödeneginin aynı olarak 40 000 lira teklif edilmiştir. 1950 yılı ödeneginden halen 14 400 lira bakiye mevcuttur. 1948 sarfiyatı 86 166 lira ve 1949 yılı 14 aylık sarfiyatı ise 38 560 liradır.

Madde 3 — Kaçağın meni ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanun ve ekleri gereğince yapılacak ödemeler

Geçen yıl ödeneginin aynı olarak 15 000 lira teklif edilmiştir. 1950 yılı ödeneginden bugüne kadar 2 950 lira bakiye kalmıştır. 1948 yılı ödeneği 12 000 lira, sarfiyatı 8 715 lira, 1949 yılı ödeneği 25 000 lira ve sarfiyatı ise 15 054 liradır.

Madde 4 — Bina ve arazi vergileri

Geçen yıl ödeneginden 2 000 lira noksaniyle 3 000 lira ihtiyacımızı karşılayacaktır.

Madde 5 — Nispeti kanunla muayyen aidat ve ikramiye

Geçen yıl ödeneginin aynı olarak 500 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 417 — 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergi ve resimler

Geçen yıl ödeneginden 30 000 lira noksaniyle 20 000 lira teklif edilmiştir. Hakiki ihtiyaç miktarı Belediyelere henüz katî olarak tesbit edilememiş olduğundan bu miktarın bugün için hakiki bir ihtiyaç karşılığı olup olmadığı katıyetle malûm değildir.

Bölüm 418 — Para nakil giderleri

Geçen yıl ödeneginden 75 000 lira noksaniyle 360 000 lira olarak teklif edilmektedir. 1948 yılı ödeneği 440 000 lira, sarfiyatı 404 246 lira, 1949 yılı ödeneği 505 000 lira, sarfiyatı ise 450 560 liradır. 1950 yılı içinde ziraat bankası ile beher liranın altı paraya nakli üzerinden yapı-

lan anlaşma dört paraya indirilmek suretiyle yenilenmiş olduğundan bu miktar tasarruf imkânı hâsıl olmuştur.

Ziraat Bankasıyla 153 000 000 liranın sevkedileceği ve beher lira için 10 santim ücret üzerinden 153 245 lira nakil ücreti ve bunun % 10 nispetinde 15 325 lira Muamele Vergisi ödeneceği nazara alınarak 168 570 lira tesbit edilmiş ve bu miktar kısmen para naklinin artacağı derpiş edilerek 185 000 lira olarak hesaba alınmıştır. 1949 yılında posta idaresine 14 aylık 200 000 lira nakil ücreti ödendiğinden 1951 yılında 12 aylık olarak yine postaya ödenecek miktar 165 000 lira olarak tesbit edilmiş ve bu suretle bu bölüme konacak ödenek 10 000 lira da ihtiyat olarak ilâve edilmek suretiyle 360 000 lira bulunmuştur.

Bölüm 419 — Mahkeme giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 20 000 lira fazlasıyla 40 000 lira olarak teklif edilmektedir.

Yıl içinde vâkı olacak ihtiyaçlar ve bilhassa çay dâvaları dolayısıyla bu tezyide lüzum görülmüştür.

Bölüm 420 — Tecrübe, ıslah ve mücadele giderleri

Madde 1 — 6

Geçen yıl ödeneğinden 20 000 lira noksaniyle 180 000 lira olarak teklif edilmiş ve kül halinde bütçede yer alan bu para vuzuhu ve tasnifatta kolaylığı temin için hizmet nevilerine göre altı maddeye ayrılmıştır.

Müskirat fabrikalarına bağlı olarak tesis edilen örnek ve deneme bağlarının muhafazalarına artık lüzum kalmadığı anlaşıldığından münasip şekillerde elden çıkarılmalarına teşebbüs edilmiştir. Devir ve satışlarının tahakkuku halinde 6 ncı maddedeki 10 000 liranın tasarrufu mümkün olacaktır.

Madde 7 — Mücadele giderleri

Geçen yıl ödeneğinin aynı olarak 30 000 lira teklif edilmiştir. Bunun 10 000 lirası hastalıklarla mücadele için yapacağı sarfiyata yardım ve iştirak maksadiyle Tarım Bakanlığı emrine tahsis edilmiştir.

Bölüm 421 — Kaçağı takip ve önleme giderleri

Madde 1 — Ekim ve yazma giderleri

1950 yılı ödeneğinden 20 000 lira noksaniyle 150 000 lira olarak teklif edilmiştir. Halen ödenek bakiyesi 21 344 liradır. 1948 yılı ödeneği 245 000 lira, sarfiyatı 214 639 liradır. 1949 yılı ödeneği 170 000 liradır.

Madde 2 — Emanet ambarları

Geçen yıl ödeneğinin aynı olarak 250 000 lira teklif edilmiştir. Bunun 94 000 lirası emanet ambarları icar bedelleri, 41 000 lirası bakım ve işletme amele ücretleri, 114 000 lirası da muvakkat kantarcı ve sair hizmetliler ücretleri karşılığıdır.

Madde 3 — Muhafaza ve taşıma giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 5 000 lira noksaniyle 15 000 lira olarak teklif edilmiştir.

Tekele ait kaçak eşyanın yakalandıkları yerlerden idare merkezlerine nakilleri, zabıta ile müştereken yapılan hareketlerde zabıtanın nakil ve seyahatleri masrafları ile işe yaramıyan kaçak eşyanın imha masrafları karşılığıdır.

Madde 4 — Kaçakla mücadele giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 20 000 lira noksaniyle 5 000 lira olarak teklif edilmiştir.

Bölüm 451 — Yayın giderleri

Madde 1 — Satınalma ve abone karşılığı

Geçen yıl ödeneğinden 5 000 lira noksaniyle 5 000 lira teklif olunmuştur. 1949 yılı ödeneği 15 000 lira ve sarfiyatı da 15 000 lira idi.

Madde 2 — Başka her çeşit giderler

Geçen yıl ödeneğinden 5 000 lira noksaniyle 10 000 lira teklif edilmiştir. 1949 yılı ödeneği 35 000 lira ve sarfiyatı 9 021 liradır.

Bölüm 453 — Milletlerarası kurum ve dernekler giderleri

Madde 1 — İştirak hissesi karşılığı

Geçen yıl ödeneğinin aynı olarak 5 200 lira teklif edilmiştir. Fransa'daki Milletlerarası şarap ofisine âza sıfatıyla iştirak hissemiz olan 3 000 altın frank karşılığıdır.

Madde 2 — Kongre ve konferanslara iştirak edeceklerin yollukları ile diğer giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 5 000 lira fazlasıyla 15 000 lira teklif edilmiştir.

1951 yılı içinde Paris'teki Birleşmiş Milletler eşekköllerine iştirak edeceklerle Amsterdam'da toplanacak tütün kongresine gönderileceklerin yollukları karşılığıdır.

Bölüm 458 — Propaganda ve sergi giderleri

Reklâm ve propaganda ve sergi giderleri

Reklâm ve propaganda giderlerinin satış masrafları mahiyetinde olmaları münasebetiyle bütçelere konulacak ödeneklerle tahdit edilmemesi ve gereken hallerde yerinde ve isabetli yapılacak reklâm masraflarının idaremiz için esaslı faydalar temin edeceği düşünülerek bu tertibin diğer satış masrafları gibi döner sermayeden yapılması uygun görülmüş ve tertibi Bütçe haricinde bırakılmıştır.

Bölüm 459 — Spor giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 2 500 lira noksaniyle 7 500 lira olarak teklif edilmiştir. 1948 yılı ödeneği 43 000 lira, 1949 yılı ödeneği 20 000 liradır.

Bölüm 476 — Kurs ve öğretim giderleri

Madde 1 — Kurs Genel giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 1 000 lira noksaniyle 1 000 lira olarak teklif edilmiştir. Tütün eksperleri kursundaki öğrencilerin tebeşir, silgi, iş gömleği, kâğıt, kalem, defter gibi ihtiyaçları karşılanacaktır.

Madde 2 — Öğrenci bursları ve başka her çeşit giderler

1950 yılı ödeneğinden 25 370 lira noksaniyle 82 830 lira teklif edilmiştir. Bu paranın 34 080 lirası tütün eksperleri kurs öğrencilerinin ayda 80 lira üzerinden ödenen (bursları) karşılığıdır.

203 üncü bölümün 1 nci (Genel Müdürlük muvakkat hizmetlileri ücreti) maddesi münasebetiyle de izah olunduğu üzere 1951 yılında müskirat kursu devam ettirilmeyecek binaenaleyh kursun birinci sınıfına yalnız tütün eksperleri için (12) kişi alınacaktır. Birinci sınıftan ikinci sınıfa (21) kişi geçeceği cihetle bu suretle öğrenci adedi (33) ü bulacaktır.

İdare hesabına mecburi hizmet kabul etmek şartıyla yüksek mekteplerde tahsillerini yapmakta olan (35) öğrenci mevcuttur. 1950 yılından itibaren bu suretle öğrenci alınmasına son verilmiştir. Bu öğrencilerin tahsillerini ikmal etmeleri halinde bütçedeki ödenek tasarruf edilecektir. (35) öğrencinin (Millî Eğitim Bakanlığının) talebi üzerine yılda 1 250 lira hesabıyla bir yıllık burslar tutarı 43 750 liradır. Bu para 1951 yılı için kanuna göre aynen (Millî Eğitim Bakanlığına) devrolunacaktır.

Gerek kurstaki ve gerek üniversite ve yüksek okullardaki öğrencilerin sair muhtemel masrafları için de 5 000 lira ilâve edilmiştir.

Bölüm 480 — Yurt dışı acentalar ve mümessilliklerin her türlü giderleri

1950 yılı ödeneğinden 35 000 lira noksaniyle 40 000 lira olarak teklif edilmektedir. 1948 yılı ödeneği 120 000 lira, 1949 yılı ödeneği 150 000 liradır.

(Pakistan'da) sigara sanayii tesis edilmesi veya böyle bir tesise iştirak edilmesi için yapılacak teşebbüsler dolayısıyla lüzumlu olan masraflar bu tertipten karşılanacaktır.

1951 yılı içinde kısa bir müddet devam edecek olan Bağdat acentasının masrafları karşılığı da bu tertibe dâhildir.

Bölüm 501 — Geçen yıl borçları

Geçen yıl ödeneğinin aynı olarak 40 000 lira teklif edilmiştir.

1948 yılı sarfiyatı 135 611 lira, 1949 yılı sarfiyatı ise 175 000 liradır.

Bölüm 502 — Eski yıllar borçları

Madde 1 — 1946 - 1949 yılları borçları

Geçen yıl ödeneğinden 10 000 lira noksaniyle 40 000 lira teklif edilmiştir. 1948 yılı sarfiyatı 121 914 lira, 1949 yılı sarfiyatı 258 115 liradır.

Yıl içinde ödenek haricinde çıkacak ihtiyaç, Bütçe Kanununun (4 neü maddesinin (c) fıkrasıyla 6 neü maddesi hükümlerinden istifade suretiyle karşılanacaktır.)

Madde 2 — 1928 - 1945 yılları borçları

Geçen yıl ödeneğinin aynı olarak (5 000) lira teklif edilmiştir. 1948 yılı sarfiyatı 4 752 lira, 1949 sarfiyatı 46 012 lira, 1950 yılı üç aylık sarfiyatı 165 000 liradır.

Tahakkukuna göre ödenmekte olan bu borçların 1951 yılı için zuhur edecek miktarı katî olarak bilinmemekte ise de ödenek için çıkacak ihtiyacı yine (Bütçe Kanununun 4 neü ve 6 neü maddesinden istifade suretiyle karşılanması mümkündür.)

Bölüm 505 — Hükme bağlı borçlar

Geçen yıl ödeneğinin aynı olarak 50 000 lira teklif edilmiştir.

1948 yılı sarfiyatı 81 857 lira, 1949 yılı sarfiyatı 152 000 lira ve 1950 yılının ilk üç ayındaki sarfiyatı 14 171 lirayı bulmuştur. (Ödenek üstü çıkması muhtemel olan borçların Bütçe Kanununun 4 neü maddesinin (c) fıkrası hükmünden istifade edilerek ihtiyat ödeneklerden karşılanması, cihetine gidilecektir.)

Bölüm 602 — İşçi Kurul sendikalarına

Geçen sene ödeneğinin aynı olarak 25 000 lira teklif edilmiştir.

1948 yılı ödeneği (60 000) lira, 1949 yılı ödeneği ise (160 000) liradır. Halen İdaremiz işletme-

lerinde işçi sendikalarının adedi 14 ü bulmuştur. Her birine yapılacak yardım miktarı vasatı olarak 1 000 lira civarındadır, 1950 yılı bütçesinin Hükümet teklifinde böyle bir tertip mevcut değil iken bütçenin Büyük Millet Meclisi Bütçe Komisyonunda müzakeresi sırasında komisyonca böyle bir tertibin açılması ve buna 25 000 lira ödenek konulması cihetine gidilmiştir.

Bölüm 604 — Çeşitli hayır kurumlarına yardım

1950 yılı ödeneğinin aynı olarak 3 000 lira teklif edilmektedir. Zaman zaman Verem Savaş Dernekleri, Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu, Sağır ve dilsiz ve körler kurumları gibi hayır kurumlarına yapılmakta olan nakdi veya aynı yardımlar bu tertipten tediye ve mahsup edilmektedir.

Bölüm 605 — 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu gereğince şarapçılara verilecek prim ve yapılacak başka ödemeler

(Geçen yıl ödeneğinin aynı olarak 50 000 lira teklif edilmektedir.)

1948 yılı ödeneği 130 000 lira sarfiyatı, 5 795 lira, 1949 yılı ödeneği 50 000 lira, sarfiyatı ise 12 667 liradır.

1951 yılı için teklif edilen 50 000 lira 500 000 litre şarap ihraç edileceği nazara alınarak tesbit edilmiştir.

1950 yılı içinde bugüne kadar yapılan ihracat miktarı 160 000 litreyi bulmuştur. Yıl sonuna kadar 400 000 litreyi aşacağı tahmin edilmektedir.

1951 yılı içinde de 500 000 litreden fazla yapılacak ihracat için gerekli prim tahsisatı ihtiyat tahsisattan karşılanabilecektir.)

Bölüm 901 — Onarma işleri

Madde 1 — Genel Müdürlük

Geçen yıl ödeneğinden 5 000 lira noksaniyle 20 000 lira teklif edilmektedir.

1950 yılı üç aylık sarfiyatı 6 718. 18 liradır.

Madde 2 — Fabrikalar ve işletmeler

Geçen yıl ödeneğinden 25 000 lira noksaniyle 200 000 lira teklif edilmiştir.

Tamir için ihtiyaç görülen ödenek miktarı yapılan tetkiklere göre 862 000 lirayı bulmakta ise de 1951 yılı içinde bunlardan en müstacel ve tehiri gayricaiiz 200 000 liralık kısmının karşılanmasıyla iktifa edilecektir.

Madde 3 — İller

1950 yılı ödeneğinden 10 000 lira noksaniyle 240 000 lira teklif edilmektedir. Hakiki ihtiyaç 350 000 lira olarak tesbit edilmiş ise de 2 nci maddeye ait gerekçede de izah olunduğu üzere 1951 yılı içinde zaruri ve mühim 240 000 liralık tamir işi yapılacaktır.

Onarma ödenekleri inşaat ödenekleriyle memzuç olarak bütçeye konulmakta iken ilk defa 1950 yılı Bütçesiyle ayrı bir bölüm halinde teklif ve kabul edilmiş olduğundan ödenek ve sarfiyatın hakiki miktarlarının tesbiti mümkün olamamıştır.

Bölüm 902 — Bina satınalma ve yaptırma giderleri

Madde 1 — Fabrikalar ve işletmeler

1950 yılı ödeneğinden 50 000 lira fazlasiyle 450 000 lira teklif edilmiştir. Servisin ihtiyaç gösterdiği miktar 2 107 150 lirayı bulmakta ise de bunların arasından işletme için tehir edilemi-

yecek kadar mühim ve zaruri olan 450 000 lirahk kısım yaptırılacaktır.

Madde 2 — İller

Geçen yıl ödeneğinden 291 000 lira noksaniyle 600 000 lira teklif edilmiştir. İhtiyaç olarak tesbit edilen 3 210 000 lira ise de bunların arasında yalnız işletme ve satış işleri için zaruri bulunan işlerle, inşaatı devam eden işlerin geri kalan kısımları için ödenek teklif edilmiştir.

Bölüm 903 — Satılınacak taşıtlar karşılığı

1950 yılı ödeneğinden 70 000 lira noksaniyle 15 000 lira teklif edilmektedir.

1948 yılı ödeneği 250 000 lira, sarfiyatı 139 448 lira, 1949 yılı ödeneği 85 000 lira, sarfiyatı 4290 liradır. 1950 yılı ödeneğinden üç ay içinde 361 lira sarfedilmiştir. 15 000 lira ile tuzla ve fabrikalar için at, merkep, atlı araba gibi nakil vasıtaları satılacaktır.

Bölüm 904 — Demirbaş makine satınalma ve kurma giderleri

Geçen yıl ödeneğinden 200 000 lira noksaniyle 1 300 000 lira olarak teklif edilmektedir.

Siparişi yapılan bâzı makine ve tesisler için ödeneğine müsteniden açılan akreditiflerin malın aynı sene içerisinde teslim edilememesi halinde mütaakıp yılda devam ettirilebilmesi için sözü geçen tahsisatın imha edilerek aynı miktar ödeneğin mütaakıp yıl bütçesine tekrar konulması zarureti hâsıl olmakta ve bu gibi vaziyetler sık sık tekerrür etmekte ve netice itibariyle bâzı siparişler için birbirini takibeden yıl bütçeleriyle iki defa ödenek talep ve istihsaline zaruret hâsıl olmakta ve bu da bu tertipteki ödenek miktarını fuzuli surette kabartmaktadır. Nitekim İzmir Yaprak Tütün Bakımevi ile Tütün Fabrikası için sipariş edilen asansörler dolayısıyla açılan 246 000 liralık akreditifin 1951 yılında da devam ettirilebilmesi için aynı miktar ödenek mükerrer olarak 1951 yılı bütçesiyle de teklif edilmiştir.

Rakı imlâ grupları için 1950 yılı bütçesindeki ödeneklerden tefrik edilmiş olan 150 000 lira da aynı durumdadır. Binaenaleyh ödeneklerine müsteniden açılan akreditiflerin avans telâkki edilerek hizmetin ifasında seneleri bütçelerinden mahsup edilmeleri ve bunun için gerekli kanuni yetkinin istihsalı muvafık mütalâa edilmektedir.

Bölüm 905 — 5113 sayılı Kanun gereğince yaptırılacak ve satılınacak tütün bakım ve işleme ev ve ambarları giderleri

5113 sayılı Kanunun verdiği yetkiye göre yılda 5 000 000 liraya kadar sarfiyat yapılabilecek iken umumi bütçe vaziyeti nazarı dikkate alınarak geçen yıl ödeneğinden 500 000 lira noksaniyle 3 250 000 lira teklif edilmiştir.

Bu para taahhüde bağlanmış ve bağlanmak üzere olan bakım evlerinin inşa masrafları karşılıklarıdır.

Bölüm 906 — 4898 sayılı Kanun gereğince yeniden yapılacak fabrika, imal ve doldurma evleriyle mevcutlarının genişletilmesi giderleri

Kanunun verdiği yetkiye göre yılda 10 000 000 lira sarfı mümkün iken umumi bütçe nazarı dikkate alınarak 5 339 000 lira teklif edilmiştir.

Maltepe sigara fabrikasının inşa ve İstanbul Bira Fabrikasının taahhüde bağlanmış olan tevsi işlerinin gerektirdiği masraflar ve Amerikan A. M. F. firmasına verilmiş olan ve yıl içinde ödenecek miktarı 2 949 000 lirayı bulan bonolar karşılığıdır.

Bölüm 907 — Çamaltı ve Yavşan tuzlalarında yaptırılacak yeni tesis ve tevsi giderleri

Programına göre üç yıl içinde ikmali icabeden Çamaltı tuzlasının tevsi için gerekli iç finansman

karşılığıdır. Tevsii muktazi makine ve tesisler Marhall Plânından istifade suretiyle dış memleketlerden satın alınmıştır ve alınacaktır. İç finansmana taallük eden üç yıllık program aşağıda gösterilmiştir.

	1950	1951	1952	Toplam
Tuzla tevsii	750 000	250 000	1 750 000	2 750 000
İskele	500 000	—	—	500 000
Sahil tahkimi	—	500 000	350 000	850 000
Dekovil hattı	—	150 000	—	150 000
Ambar	—	100 000	—	100 000
Garaj	—	250 000	—	250 000
Çamaltı, Yavşan ve Kaldırım tuzlarının ana yollara şose ile bağlanması	—	250 000	—	250 000
	1 250 000	1 500 000	2 100 000	4 850 000

Bölüm 903 — 5089 sayılı Kanun gereğince şaraplık üzüm bağı yetiştireceklere yapılacak ikraz:

Geçen yıl ödeneğinden 250 000 lira noksanıya 75 000 liradır. 1949 yılı ödeneği yine 250 000 lira, sarfiyatı ise 143 631 liradır. 1950 yılı içinde bugüne kadar yapılan sarfiyat 84 893 lirayı bulmuştur.

1951 yılı için bağ yetiştirilmesinin Genel Müdürlük vasıtasıyla teşvik edilmesine lüzum kalmadığı düşünülmüş olduğundan yeniden yardım yapılmıyacaktır. Ancak evvelki yıllarda taahhüt edilen yardımların geri kalan kısımları ödenecektir.

Bölüm 909 — 5433 sayılı Kanun gereğince Rize çay fabrikası taksidi

5433 sayılı Kanun gereğince bilânço kıymetinin 4 senede ve 4 taksitte ödenmesi icabeden Rize çay fabrikasının birinci taksidi olarak teklif edilmiştir.

Tütün

1950 yılı 4 aylık satış miktarı 5 989 902 kilodur. 1949 yılının aynı aylarındaki satış miktarı 5 967 638 kilodur. Artış nispeti % 0.37 dir. 1949 yılının 12 aylık satış miktarı 18 058 402 kilo olduğundan % 0.37 artış nispetinin bu miktara tatbiki halinde 18 272 240 kilo elde edilmekte ve buna göre 1951 yılı için satış miktarı 18 300 000 kilo olarak alınmış bulunmaktadır.

1949 yılı tahmini 17 750 000 kilo ve 1950 yılı tahmini ise 18 150 000 kilodur. Buna nazaran 1949 yılı içinde tahmin edilen satış fazlasıyla elde edilmiş ve 1950 yılı içinde de yine tahmin edilen miktar fazlasıyla elde edilecektir.

1951 yılı tahminlerinde fabrika maliyeti 386.15 kuruş olarak alınmıştır. Fabrika maliyetlerinin 1949, 1950 ve 1951 yıllarındaki müfredatı aşağıda gösterilmiştir.

	1949	1950	1951
Maliyet unsurları	Kuruş	Kuruş	Kuruş
Yaprak tütün	249 80	261 02	264 28
Malzeme	69 46	70 08	75 37
İşçilik	18 43	19 95	22 26
Genel masraflar	20 79	21 95	24 24
Yekûn	358 48	373 —	386 15

Fabrika maliyetinin yükselmesinde Uludağ ve birinci nevi sigaraların malzemelerindeki fiyat farkları, işçi ücretlerine yapılan zamlarla yüksek nevi sigaraların satışlarının artmakta olması, âmil olmuştur.

1950 yılının ilk 4 ayı içinde mamul sigara ve tütün satışlarında 1949 yılının aynı aylar satışlarına nazaran görülen farklar aşağıda gösterilmiştir.

Cinsi	1950 4 aylık satışı	1949 4 aylık satışı	Artış veya azalma nispeti %	1949 yılı 12 aylık satışı	1951 tahminlerine esas olan artış veya azalma nispetinin tatbiki sonundaki neticesi
H. Harman	4 705	5 723	18.22	14 816	14 570
II. Kokulu	2 255	2 789	19.15	8 585	6 940
Sipahi	4 992	5 328	6.30	18 436	17 270
Uludağ	19 885	—	—	—	60 000
Boğaziçi	22 960	23 472	2.18	80 129	78 380
Yenice	188 849	166 052	13.72	541 725	616 050
Büyükkulüp	477 419	532 748	10.38	1 607 871	1 440 970
Baframaden	291 633	224 654	29.81	763 520	991 120
Gelincik	182 614	139 271	31.12	440 156	577 130
Subay	62 459	61 046	2.31	183 313	187 550
Birinci	1 133 034	919 263	23.25	3 044 478	3 752 320
Köylü	2 242 420	2 521 628	11.07	7 297 841	6 489 970
Doğu	62 026	44 940	38.02	151 792	209 500
Asker	407 334	411 351	0.98	1 241 407	1 229 240
Toplam	5 102 585	5 058 265	0.876	15 393 069	15 671 010
Bafra tütün	367 700	383 223	4.05	1 094 032	1 049 720
T. Sert	429 423	420 581	2.10	1 267 994	1 294 620
Beşinci tütün	66 286	82 358	19.51	229 145	184 440
Toplam	863 409	886 162	2.56	2 591 171	2 528 780
H. Türk Pipo	16	41	60.97	104	40
Türk Pipo	2 608	2 206	18.23	7 222	8 540
Yerli Pipo	282	279	1.07	852	860
İsfahan I	13 673	13 560	0.83	40 557	40 890
» II	6 399	5 941	7.71	18 101	19 500
Yerli enfiye	563	693	18.76	1 931	1 570
Ankara Piro	4	4	—	12	10
Pazar Piro	41	79	48.11	202	100
İstanbul Piro	99	145	31.72	389	270
Marmara Piro	223	263	15.21	792	670
Toplam	23 908	23 211	3.—	70 162	72 450
G. TOPLAM	5 989 902	5 967 638	0.37	18 058 402	18 272 240

Cetvelin tetkikından anlaşıldığı üzere; 1950 yılı içinde piyasaya çıkarılan Uludağ sigarası tahminin fevkinde satış kaydetmekte buna mukabil Yeni Harman, Hususi Kokulu, Sipahi ve Boğaziçi gibi yüksek nevi sigaralarda bazı ehemmiyetsiz tenezzüller müşahede edilmektedir. Bu vaziyet esas itibariyle yüksek nevi sigaralar satışının artmakta olduğunu ve bunların içinde en mühim yeri kısmen diğerleri aleyhine Uludağ sigarasının işgal etmekte olduğu anlaşılmaktadır.

Yine yüksek neveler arasında bulunan Yenice sigarasında geçen seneye nazaran % 13, 72 nispetinde ve Bafradan ise % 29, 81 nispetinde ve Gelinekte ise % 31, 12 nispetinde bir artış mevcuttur.

Köylü sigarasında % 11, 07 nispetinde bir düşüklüğe mukabil yeni piyasaya çıkarılmış olan birinci nevi sigaraların satışında % 23, 25 nispetinde bir artış temin edilmiştir. Bu vaziyet umumi olarak yüksek nevi sigaralara karşı rağbetin günden güne artmakta olduğunu göstermektedir.

Satış masrafları 1950 tahmininden (70,29) kuruş iken 1951 tahmininde (71,70) kuruş olarak alınmıştır. Buna da beyiyenin yüksek nevi mamullerin satışlarının artmasıyla mütenasip olarak artmış olması tesir etmiştir.

Bu suretle 1951 yılı gelir tahmininde bir kilo mamul tütünün satış fiyatı vasati olarak (781,83) kuruş olarak alınmıştır. Bu miktar 1950 yılında (765,37) kuruştur.

18 300 000 kilo satış tahminî bu satış vasatîsi üzerinden 143 075 524 lira bedel elde edileceği tahmin edilmiştir. 1950 yılı tütün satış bedeli tahminî 138 915 289 liradır.

Maliyet bedeli beher kilosu 457,85 kuruş üzerinden 83 786 784 liradır. Buna göre satış hasılatı 59 288 740 lira olacaktır. Bu miktar geçen yıl tahminine nazaran 1 845 570 lira fazladır.

Tuz

1950 yılı 4 aylık satış miktarı (67 436) tondur. 1949 yılının aynı aylarındaki satış yekûnu (59 921) ton olduğuna göre artış nispeti % 12,54 tür 1949 yılı satış yekûnu (225 153) ton olduğundan artış nispeti nazarı dikkate alınacak olursa 1950 yılında (253 220) ton satış yapılacağı neticesine varılmakta ve buna nazaran 1951 yılı tahmin için (250 000) ton esas alınmaktadır.

Satış vasatîsi 1951 yılı için beher tonu (42,60) lira olarak hesaplanmıştır. 1950 yılı tahmininde bu miktar (41,21) liradır.

Beher ton maliyeti 1951 yılı tahmininde (7,90) lira olarak alınmıştır. Bu miktar 1950 yılı tahmininde (8,01) lira, 1949 yılı tahmininde (8,73) liradır. Satış masrafları beher ton için (12,57) lira olarak alınmıştır. Bu masraflar 1950 yılı tahmininde (10,38) lira, 1949 yılı tahmininde de (9,90) liradır.

1951 yılı tahmininde satış vasatîsi 42,60 lira olduğuna göre satış kârı beher ton için (22,13) lira olacaktır. Buna göre (250 000) ton tuz satışından (10 650 000) lira satış bedeli elde edilecek ve bundan (5 532 000) lira hâsılât temin edilmiş olacaktır. Bu miktar geçen yıl tahminine göre (170 000) lira fazladır.

Çay

1950 yılı 4 aylık satış miktarı 528 503 kilodur. 1949 yılının aynı aylarındaki satış 492 090 kilo olarak tahakkuk etmiştir. Artış nispeti % 7,40 tür 1949 yılı satış miktarı 1 466 059 kilo olduğuna göre aynı nispette fazlalıkla 1950 yılı satışlarının 1 574 550 kilo olacağı tahmin edilmektedir.

Buna göre 1951 yılı için 1 600 000 kilo satış tahmin edilmiştir.

1950 yılı 4 aylık satışı nevilere göre şöyledir.

Birinci	16 799
Ekstra	479 902
» ekstra	31 802
	<hr/>
	528 503 Kilo

Bu satışa göre 1951 yılı, 1 574 550 kilo olarak tahakkuk edeceği yukarıda izah edilen ve 1951 yılı tahminine esas tutulan 1950 yılı satışlarının yıl sonunda söyle olması lâzımgelmektedir :

Birinci	64 010
Ekstra	1 358 230
» Ekstra	152 310
	<hr/>
	1 574 550 kilo

1951 yılı için tahmin edilen 1 600 000 kilo çay satışının aşağıda gösterilen şekilde nevilere inkısam etmesi muvafık görülmekte ve imalâtın ona göre tertiplenmesi derpiş olunmaktadır.

Birinci	300 000
Ekstra	1 200 000
» Ekstra	100 000
	<hr/>
	1 600 000 kilo

1951 yılı tahminlerinde bir kilonun vasatı satış bedeli 15,75 lira olarak hesaplanmıştır. 1950 yılı tahmini 15,95 liradır. Yine 1951 yılı tahminlerinde satış maliyeti 919,34 kuruş olarak tesbit edilmiştir. 1950 yılı tahminlerinde beher kilo satış maliyeti 958,29 kuruştur. Bu hesaplara ve nevilere için tesbit edilmiş olan satış bedellerine göre çay satışlarından elde edilecek kâr miktarı (10 490 600) lira olarak tahmin edilmiştir.

Bu miktardan 1950 yılı tahmini 816 590 lira noksanıyla (9 674 070) liradır.

Çay maliyetlerinin geçen seneye nazaran düşük olmasında malzeme, işçilik ve umumî masraflarda temin olunan tasarruflar müessir olduğu gibi ekstra ekstra çay nev'nin idareimiz ambalajları ile piyasaya çıkarılması düşünülmüş olması dolayısıyla bu nev'in maliyetinde ehemmiyetli kazançlar sağlanması da âmil olmuştur. 1950 yılı ortalarında Hindistan ve Seylân'a gönderilen elemanlarımız mahallerinde tanınmış firmalarla temas ederek bunlardan bázılarıyla doğrudan doğruya mahallerindeki borsalardan mubayaa suretiyle çay temin ve tedarik şekillerini esaslı bir nizama bağlamışlardır.

Bundan böyle ilân suretiyle buradan çay alınmayacak, firmalara verilecek emirler üzerine bunlar idare namına borsalarda fiyatlara iştirak suretiyle ve talimat dairesinde namımıza çay mubayaa ederek göndereceklerdir.

Bu tarz değer fiyatı ile çay alınmasını sağlıklı acağı gibi aynı zamanda istenilen hakiki nevilerde çay tedarikini de temin etmiş olacak ve ayrıca müstehlklere iyi kalite çaylar arz edilmiş olacaktır.

Bira

1950 yılı 4 aylık satış miktarı 6 137 699 litredir.

1949 yılının aynı devresi içindeki satış 6 022 526 litredir. Artış nispeti % 1.91 dir. 1949 yılı 12 aylık satış miktarı 16 770 274 litre olduğundan bu nispetin tatbiki halinde 1950 yılı 12 aylık satışlarının 17 090 920 litre olması lâzımgelmektedir.

1950 yılının ilk 5 aylık satışları 8 046 343 litre olduğuna ve 1949 yılının aynı devresi zarfındaki artışları da 7 796 536 litre bulunmasına ve artış nispeti bu devre mukayesesinde % 3.20 rakamını göstermesine binaen 1950 yılı satışlarının buna göre 17 306 920 litre olması icab-etmektedir.

1950 yılı tahmini 18 500 000 litre idi. Bu rakamın tahakkuk etmiyeceği anlaşılmaktadır. 1951 yılı için bütün bu vaziyetler ve hesaplar nazarı dikkate alınarak nikbin bir tahminle 18 000 000 litre satış yapılması mümkün görülmektedir. Bu satışın 16 000 000 litresi şişeli ve (2 000 000) litresi fıçılı olacaktır. Fıçılı biranın litre satış bedeli 50 kuruş maliyet bedeli 30,52 kuruş, satış kârı ise 19.48 kuruştur. Geçen sene bu miktarlar sırası ile 50 kuruş, 29,61 kuruş, ve 20,39 kuruştur.

Şişeli biranın yarım litrelik bir şişenin satış bedeli 30 kuruş, satış maliyet bedeli 20.82 kuruş ve satış kârı 9.18 kuruştur. 1950 yılı tahminlerinde bu miktarlar sırası ile 30 kuruş, 20,69 kuruş ve 9.31 kuruştur. Bu vaziyete göre 18 000 000 litre biranın satış bedeli 10 600 000 lira, maliyet bedeli 7 274 400 lira ve satış kârı da 3 325 600 lira olacaktır.

Bu miktar geçen sene tahmininden 134 700 lira noksandır.

İspirtolar

1950 yılı 4 aylık unumi sarfiyatı 1 861 558 litredir. Geçen sene aynı devre içindeki sarfiyat 1 702 295 litredir. Artış nispeti % 9, 35 dir. 1949 yılı 12 aylık satışları 5 242 312 litre olduğuna göre artış nispetinin buna tatbiki halinde 1950 yılı satışlarının 5 688 300 litre olması lâzımgelmekte 1951 yılı tahmini olarak 5 600 000 alınmış bulunmaktadır.

1948 yılı satışları 4 537 189 litre, 1949 yılı satışları 4 112 000 litre tahmine mukabil 5 242 312 litre olduğu cihetle ispiroto satışlarında başhea yakılacak ispiroto nev'inde olmak üzere geniş nispette bir artış müşahede olunmaktadır.

1951 yılı tahmininde vasati satış bedeli 125.67 kuruştur. Bu miktar 1950 yılı tahmininde 124.02 kuruş olarak alınmıştır. Maliyet bedeli 1951 yılı tahmininde 116.21 kuruştur. Bu miktar 1950 yılı tahmininde 96.56 kuruş olarak alınmıştır. Buna göre 1 litrede satış kârı 1950 yılı tahmininde 27.46 kuruş olduğu halde 1951 yılı tahmininde 9.43 kuruş olarak görülmektedir. Bu fark şeker şirketinin ispiroto fiyatlarını ehemmiyetli miktarda artırmış olmasından ve itirazımız üzerine Başbakanlık Murakabe Heyetinden bu hususta bir karar istihsal etmesinden ileri gelmiş bulunmaktadır. Bu vaziyete göre 1951 yılı için satış bedeli olarak (7 037 420) lira ve satış kârı olarak da 528 200 lira olarak tahmin edilmiştir. Ancak, yakılacak ispirotonun bugünkü satış bedeline nazaran şeker şirketince istenilen beher kilo ham ispiroto bedeli çok yüksek bulunduğundan idare satışlarının zararına yapılması neticesi hasıl olacak veya bir fiyat yükseltilmesi zaruretinde kalmacaktır.

Bu itibarla, bugünkü şartlar içinde yakılacak ispiroto fiyatlarının artırılmasına gidilmesi muvafık görülmediği gibi idarenin zararına satış yapması da caiz olamayacağından asgari târife bedelinin tatbiki suretiyle beher litrede 2 kuruş zam yapmak suretiyle ve bu günkü fiyatlar dâhilinde satış yapılması halinde şeker şirketinin bir yıllık satışa nazaran 510 740 liralık bir tenzîlât kabul etmesi veya satış bedellerine idarece bu miktar bir zammın kabulüne müsaade olunması azruri olacağı düşünülmekte. İspisto satış kârına bu maksatla 510 740 lira ayrıca eklenmiş bulunmaktadır.

Rakılar

1950 yılının tesbitine imkân bulunan 5 aylık satış miktarı 2 359 702 litredir.

1949 yılının aynı devresi içindeki satış miktarı 2 420 081 litre olmuştur. Buna nazaran bu seneki satışlarda % 3 nispetinde bir noksanlık görülmektedir. Bu 1949 yılında ağır alkollü rakı istihlâkinin azalmasını temin maksadı ile rakının fiyatına yapılan zamdan ileri gelmektedir.

1949 yılı 12 aylık satış miktarı 6 461 499 litre olmuştur.

1950 yılı satışlarının bu miktarın % 3 eksiklikle 6 277 370 litre olması icabetmektedir ki 6 570 000 litrelik tahmine nazaran 302 630 litre eksiktir. Bu noksanlığın cüzi nispette de olsa daha bir müddet devam edeceği düşünülerek 1951 yılı için 6 100 000 litre satış tahmin edilmiştir.

Bir litrenin vasati satış bedeli 600.91 kuruştur. Beher litre maliyeti 264.18 kuruştur. Buna göre beher litrede satış kârı 336.73 kuruştur.

1950 yılı tahminlerinde bu rakamlar sırası ile 600.05 kuruş, 269.11 kuruş ve 330.94 kuruştur.

Bu tahmine nazaran 1951 yılında rakı umumi satış bedeli 36 655 500 lira ve satış kârı 29 540 650 lira olacaktır. Bu satış kârı 1950 yılı tahmininden 1 201 860 lira noksandır.

Şaraplar

1950 yılı 4 aylık satış miktarı 1 023 259 litredir.

1949 yılının ilk dört aylık satışları ise 992 933 litre olmuştur. Artış nispeti % 3.05 tir. 1949 yılı 12 aylık satışları 3 765 501 litredir. Artış nispetinin tatbiki halinde 1950 yılı satışlarının 3 903 960 litre olması icabetmektedir.

1950 yılı satış tahmini 4 000 000 litre üzerinden yapıldığından tahminin hemen tamamına yakın bir kısmı tahakkuk etmiş olacaktır. 1951 yılı için 4 500 000 litre satış yapılacağı tahmin edilmiştir. Şarap satışlarının açık olarak ve taahhüde bağlanmak suretiyle toptan bâyiler marifetiyle satışına başlandığı tarihten itibaren şarap satışlarında ehemmiyetli artışlar kaydedilmiştir.

Satışların bu suretle taahhüde bağlanan yerlerde evvelce yapılan yıllık satış miktarları ile satılması taahhüt edilen miktarlar aşağıda gösterilmiştir.

Bölgeler	Taahhüde bağlı bölgeler	
	1948 satışı	1949 satışı
Ankara	167 882	215 332
Adana	170 769	246 199
Artvin	20 996	19 791
Balıkesir	102 069	132 516
Bursa	79 284	117 741
Eskişehir	107 447	141 881
Gazianteb	130 923	165 838
Hatay	73 726	130 716
İstanbul	693 842	1 229 993
Edirne		
Kocaeli	149 075	103 347
Malatya	130 901	126 132
Sivas	136 758	154 353
Trabzon	55 589	48 305
Zonguldak	107 589	136 415
Top'am	2 126 850	2 968 559
Fazlalık	970 221	
Nispeti	% 44	

Geri kalan mahallerdeki şarap satışlarının da aynı şekilde taahhüde bağlanması için gerekli

teşebbüsler yapılmakta ve tâlipler zuhur etmekte olduğundan 1951 yılı satışlarının bu sebeple hesaben bulunan miktardan 500 000 litre fazla olarak tahmin edilmesi mümkün ve muvafık görülmüştür.

1951 yılı tahmininde beher litre maliyeti 38,23 kuruş olarak alınmıştır. Bu rakam 1950 tahmininde 39.01 kuruştur. Beher litre satış fiyatı 45.38 kuruştur. Geçen yıl tahmininde satış fiyatı 46.91 kuruş olarak hesaplanmıştır. Fark 1950 yılı içinde bâzı muntikalarda istihlâk ve satışın artırılması maksadı ile ve mevcut imkânlar dâhilinde şarap fiyatlarında indirmeler yapılmış olmasından ileri gelmektedir.

Beher litredeki satış kârı 7.15 kuruştur.

Buna göre (4 500 000) litre şarap satışından (2 042 000) lira elde edilecek ve bunun (321 670) lirası şarap satış kârını teşkil edecektir. Bu miktar geçen seneki tahminden (5 920) lira fazla bulunmaktadır.

Diğer içkiler

A) Kanyak :

1950 4 aylık satışları 45 179 litredir. 1949 yılının aynı devresindeki satış 56 210 litredir. Satışdaki düşüklük % 19.62 dir. 1949 yılı 12 aylık satışları 206 051 litredir. Düşüklük nispetinin buna tatbiki halinde 1950 yılı umumi satışları, 220 000 litre tahmin yapılmış olmasına rağmen 165 620 litre olacaktır.

1951 yılı tahmini satışlarda bir miktar inkişaf ümidi ile 200 000 litre olarak yapılmıştır. Beher litre satış fiyatı 703,87 kuruştur. Beher litre maliyeti 372,09 kuruştur.

Buna nazaran satış kârı beher litrede 331,78 kuruştur. 200 000 litre yıllık satış tahminine nazaran 1 407 750 lira satış bedeli ve 663 550 lira satış kârı temin olunacaktır.

B) Vermut :

1950 yılı 4 aylık satış miktarı 31 596 litreyi bulmuştur. 1949 yılında 33 264 litredir. Düşüklük % 5.01 nispetindedir. 1949 12 aylık satışları 111 880 litre olduğundan bu düşüklük nazara alındığı takdirde 1950 yılı satışlarının 106 270 litre olması icabetmektedir. 1951 yılı için 110 000 litre satış tahmin edilmiştir.

Beher litre satış bedeli (304,28) kuruş maliyeti 229,32 kuruş ve satış kârı 74,96 kuruştur. Geçen sene bu miktarlar sırasıyla 306,67 kuruş 233,95 kuruş ve 72,72 kuruştur.

110 000 litre satış tahminine göre (334,710) lira satış hasılatı 82 450 lira satış kârı elde edilecektir. Satış kârı geçen seneye nazaran (9 727) lira fazladır.

C) Kınakına :

1951 yılı için 3000 litre satış tahmin edilmiştir. Beher litre satış fiyatı 335 maliyet bedeli 291,01 satış kârı 43,99 kuruştur.

Buna göre 3 000 litre satıştan 10 050 lira satış hasılatı 1 320 lira satış kârı temin edilecektir.

D) Likör :

1950 4 aylık satışları 61 515 litredir. 1949 yılının aynı devresindeki satış 53 815 litredir. Satıştaki artış % 14,31 dir. 1949 yılı 12 aylık satışları 189 768 litredir. Artış nispetinin buna tatbiki halinde 1950 yılı umumi satışları 190 000 litre tahmin yapılmış olmasına rağmen 216 920 litre olacaktır.

1951 yılı için satışlarda bir miktar inkişaf ümidi ile 225 000 litre tahmin edilmiştir. Beher litrede satış fiyatı 403,33 kuruştur. Beher litre maliyeti 324,82 kuruştur.

Buna nazaran satış kârı beher litreye 78,51 kuruştur.

225 000 litre yıllık satış tahminine nazaran 907 500 lira satış bedeli ve 176 655 lira da satış kârı temin olunacaktır.

E) Malt :

1951 yılı için 21 000 litre satış tahmin edilmiştir. Beher litre satış 177,12 kuruş maliyet bedeli 119, 09 kuruş ve kâr 58, 03 kuruştur. Buna göre 21 000 litre nin satışından (37 200) lira satış hasılatı ve (12 195) lira satış kârı elde edilecektir.

F) Votka :

1950 yılı 4 aylık satışları 63 656 litredir. 1949 yılının aynı devresi içinde yapılan satışlar 54 495 litredir. Artış nispeti % 16,81 dir. 1949 yılı 12 aylık satışları 175 869 litre olduğuna göre artış nispetinin buna tatbiki halinde 1950 yılı satışlarının yıl başında yapılan 185 000 litre tahminine mukabil 205 430 litreyi bulması icabetmektedir.

1951 yılı tahmini için 215 000 litre esas tutulmuştur. Beher satış fiyatı 585,81 kuruş beher litre maliyeti 178,57 kuruş ve beher litre satış kârı ise 407,24 kuruştur. Geçen sene tahminlerinde bu rakamlar sırasıyla 585,63 kuruş, 174,82 kuruş ve 410,81 kuruştur.

215 000 litre satış tahmine göre 1 259 500 lira satış bedeli ve 875 580 lira da satış hasılatı elde edilecektir. Bu rakam geçen yıl satış hasılatına nazaran 116,480 lira fazladır.

G) Cin :

1950 yılı 4 aylık satışları 7 408 litredir. Geçen senenin aynı devresi içindeki satışları 7977 litre olmuştur. Azalma nispeti % 7,13 dür. 1949 yılı 12 aylık satışları 25 648 litre olduğundan azalma nispetinin buna tatbiki halinde 1950 yılı satışlarının yıl başında 25 000 litre olarak yapılan tahmine rağmen ancak 23 820 litreyi bulacağı anlaşılmaktadır. Bu vaziyete göre 1951 yılı için 24 000 litre satış tahmin edilmiştir.

Beher litre satış fiyatı 600 kuruş, beher litre maliyeti 257,11 kuruş, beher litrede satış kârı 342,89 kuruştur.

Bu rakamlar geçen yıl tahminlerinde sırasıyla 600 kuruş, 262,66 kuruş 337,34 kuruştur.

24 000 litre satış tahminine nazaran 1951 yılı içinde 144 000 lira satış bedeli ve 82 210 lira satış hasılatı elde edilecektir.

H) Viski :

1951 yılı içinde 7 000 litre viski satılacağı ve bundan 312 660 lira satış bedeli ve 146 640 lira da satış hasılatı elde edileceği tahmin edilmiştir.

I) Şampanya :

1951 yılı içinde 3 500 litre şampanya satılacağı ve bundan 80 940 lira satış bedeli ve 24 880 lira satış hasılatı temin edileceği tahmin olunmuştur.

Yukarıki izahata göre diğer içkilerin toplu olarak 1951 yılı satış tutarı ve satış kârı tahminleri şöyledir :

Diğer içkiler neveleri	Satış tutarı	Satış kârı
Kanyak	1 407 750	663 550
Vermut	334 710	82 450
Kınakına	10 050	1 320
Likörler	907 500	176 665
Malt	37 200	12 195
Votka	-1 259 500	875 580
Cin	144 000	82 210
Viski	312 660	146 640
Şampanya	80 940	24 880
Toplam	4 494 310	2 065 490

Barut ve patlayıcı maddeler

1950 yılı 4 aylık satışları 2 982 713 lirayı bulmuştur. 1949 yılının aynı devresi içindeki satışlar 2 475 790 liradır Artış nispeti % 20.47 dir.

1949 12 aylık satışları 9 300 742 lira olduğuna göre bu nispetin tatbiki halinde 1950 yılı satışlarının yıl başında yapılan 10 807 530 lira tahmine mukabil 11 323 870 lirayı bulacağı anlaşılmaktadır. 1951 yılı için 11 358 200 liralık bir satış yapılacağı tahmin edilmiştir.

Bu miktar satışın barut ve patlayıcı maddeler neveleri ve bunların maliyetleri üzerinde yapılan etraflı tetkikler neticesinde 8 048 680 lirası maliyet ve satış masrafları olarak çıktıktan sonra geriye kalan 3 309 580 lirası satış hasılatını teşkil edecektir. Bu rakam geçen seneki satış hasılatı tahmininden 40 860 lira fazladır.

Kibrit

1950 yılı 4 aylık satışları (18859) sandıktır. 1949 yılının ilk 4 aylık satışları ise 20920 sandıktır yine 1950 yılının elde edilen ilk 5 aylık satışları (23649) sandık ve 1949 yılında ise (26032) sandıktır. Buna nazaran satışlarda % 9,85 nispetinde bir azalma husule gelmiştir. Azalmanın esaslı saiki çakmak ithal ve satışlarının serbest bırakılmasıdır. Noksanın bundan sonra da devam etmesini beklemek doğru olur

1949 yılı ile 12 aylık satışları (62 187) sandık olmuştur. Azalma nispetinin buna tatbiki halinde 1950 yılı 12 aylık satışlarının yıl başında yapılan 60 000 sandık tahmine mukabil 56 060 sandık olması lâzımgelmektedir.

1951 yılı için 57 000 sandık satış yapılacağı tahmin edilmiştir.

Beher sandık satış fiyatı (100) liradır. Behersandık maliyeti geçen sene 86,38 lira iken bu sene 83,71 lira inmiştir. Beher sandıktaki satış kârı ise bundan dolayı geçen sene 13,62 lira iken bu sene 16,29 liraya yükselmiştir.

57 000 sandık satışından 5 700 000 lira satış bedeli elde edilecek ve bunun (928 530) lirası kibrit satış hasılatı olacaktır. Bu miktar satış tahmininin azalmasına rağmen 1949 yılı satış hasılatı tahmininden 111 330 lira fazladır.

Yukardaki hesaplara göre satış kârları yekûnu 106 841 800 liradır ki, müfredatı aşağıda gösterilmiştir.

	Kâr
1. Tütün	59 288 740
2. Tuz	5 532 000
3. Çay	10 490 600
4. Bira	3 325 600
5. İspirtolar	528 200
	510 740
6. Rakılar	20 540 650
7. Şaraplar	321 670
8. D. İçkiler	2 065 490
9. Barut	3 309 580
10. Kibrit	928 530
	<hr/>
	106 841 800

Satış kârları :

Buna dış satış kârları olarak 1 milyon lira ile maliyete giren bütçe giderleri ve sair giderler olarak (7 014 070) liraki, ceman (9 014 070) lira ayrıca eklenmiştir.

1951 yılı içinde dış memleketlere yapılmakta olan mamullerimizin satışlarına devam edilecek ve bilhassa tuz satışları bu arada esaslı bir yer işgal edecektir.

Maliyete giren bütçe masraflarına gelince müfredatı şöyledir:

Amortismanlar	1 950 000
Maliyete giren bütçe masrafları	2 714 070
Sigorta primleri	2 350 000
	<hr/>
	7 014 070

Amortismanlar bilânçoya göre ayrılması icabedip ayrıldıktan sonra gelir meyanından Hazineye yatırılmakta olan bütçe sabit kıymetlerine ait amortismanlardır.

Sigorta primleri ise dahili sigorta primleri için ayrılan paralardan zayıat ve hasarlar bedelleri mahsup edildikten sonra kalan miktar olup bu da Hazineye yatırılmaktadır.

Maliyete giren bütçe masraflarına gelince bunların müfredatı da aşağıda gösterilmiştir.

İmalât ve istihsal maliyetine giren bütçe masrafları

Fasıl	1948		1951	
	Bilânçosu		Bütçe tah.	
Ayrı	Memur ücreti	2 829 764	2 350 000	
»	Hizmetliler ücreti	331 503	308 280	
»	Geçici hizmetliler ücreti	—	8 400	
	» tazminat (Mesken)	5 385	5 400	
	Kasa tazminatı	15 159	15 200	
	Kira	257 711	—	
»	Tedavi ve yol masrafları	6 606	12 000	
	Geçen yıl borçları	3 440	3 790	
	Eski yıllar borçları	11 218	11 000	
	İşçi ve çocuk yuvaları	222 734	—	
	Toplam	3 683 520	2 714 070	

Bu suretle hâsıl olan (114 855 870) liradan muhtelif masraflar karşılığı olarak (3 935 137) lira tenzil edildiğinden gelir miktarı (110 920 733) lira olarak kalmaktadır.

Yapılan tenzilin mahiyetine gelince :

1. (2 500 000) lirası amortismanlar karşılığı olup bunun 1 950 000 lirası yukarıda izah edildiği üzere bütçe sabit kıymetleri amortismanı ve 550 000 lirası da döner sermaye sabit kıymetleri amortismanı teşkil etmektedir.

2. (350 000) lirası sabit kıymetler sigorta primleri tutarıdır.

3. (899 437) lirası Merkez Bankasına ödenen faizlerin karşılığıdır. Bu miktar 100 milyon liralık reeskont bonolarının % 1 hesabıyla faizleri olup bunlardan (75 500 000) yıralık kısmı 3627 sayılı Kanuna göre mütedavil sermaye ihtiyacı için ve 24 500 000 lirası da bidayette mevsim kredisi ihtiyacı için çıkarılmış iken sonradan döner sermaye ihtiyacına karşılık tutulmak üzere teeditleri cihetine gidilmesi Maliye Bakanlığınca kabul edilmiştir.

Reeskont bonoları için Merkez Bankasına % 4 nispetinde faiz ödenmekte olduğu halde Maliye Bakanlığı faizlerinin % 3 ünü risturn olarak idareye geri vereceği cihetle masraf hesabına yalnız % 1 kaydedilmesini muvafık görmüş olduğundan masraf hesabına bu maksatla yalnız % 1 nispetinde faizi dahil edilmiştir.

4. 185 700 lirası döner sermaye hesabından yapılan çeşitli masrafları ihtiva etmektedir.

Bu suretle elde edilen (110 920 733) liraya (1 455 000) lira bütçe gelirleri hesabına ve 768 sayılı Bakanlar Kurulu kararına müsteniden 2 497 000 lira ve Millî Savunma Vergisi olarak da (98 701 695) lira eklenmiş ve Bütçe Kanunu tasarısının 2 nci maddesinde gösterildiği üzere B cetveli yekûnu (213 574 428) liraya yükselmiştir. Bu rakam geçen seneye nazaran (3 092 504) lira fazladır.

Savunma Vergilerinin 1949, 1950, 1951 yılı tahminlerinin müfredatı aşağıda gösterilmiştir.

	1949	1950	1951
Tütün	68 742 223	73 155 810	75 371 435
Müskirat	7 522 009	7 546 380	7 180 260
Bira	3 600 000	3 700 000	3 600 000
Tuz	2 200 000	2 350 000	2 500 000
Kibrit	9 900 000	9 000 000	8 550 000
H. Âmil	1 250 000	1 500 000	1 500 000
	<u>93 214 232</u>	<u>97 252 190</u>	<u>98 701 695</u>

Genel Bütçeye ödenecek Hazine hissesinin hesabına gelince:

(98 701 695) lira Millî Savunma Vergisi olarak aynen ödenecektir.

Bütçe Kanununa bağlı A cetvelinde gösterilen 1951 yılı bütçe giderleri yekûnu 37 918 153 (33 770 153) lira Belediyeler hissesi olarak İller Bankasına ödenecek olan (3 786 570) lira çıktıktan sonra geriye kalan miktardan (1 228 155) lirası Tayyare resmi olarak 76 087 855 (71 944 855) lirası da Tekel hasılatı olarak yine Hazineye yatırılacaktır.

İstatistikler

Tekel Genel Müdürlüğünün 11 yıllık maliyeti hakkındaki rakamları ihtiva eden cetveller gerekçeğe bağlıdır.

Sene	Tütün			Vasati		
	İmalât Miktarı	Vasati Maliyeti	Tutarı	Satış Miktarı	Satış fiyatı	Tutarı
1939	15 194 024	72	10 920 010	14 416 716	332	47 926 563
1940	14 739 969	78	11 566 310	14 946 551	337	50 334 602
1941	16 602 112	85	14 147 914	16 358 096	339	55 435 383
1942	17 406 685	158	27 474 681	16 895 461	473	79 946 545
1943	18 453 406	223	41 071 121	17 629 367	616	108 552 267
1944	18 636 638	309	57 548 945	18 155 117	683	123 971 773
1945 [1]	11 188 026	352	39 387 569	10 900 696	721	78 552 921
1946	17 528 913	306	53 661 593	17 572 708	717	125 867 923
1947	18 275 787	335	61 262 920	18 547 768	720	133 426 416
1948	17 764 923	362	64 223 209	18 028 918	743	133 899 006
1949 [2]	22 077 631	359	79 146 322	20 753 042	765	158 842 331

[1] 7 aylık

[2] 14 aylık

İspirto ve ispiirtolu içkiler satışı (11 yıllık)

Yıl	S U M A		R A K I		B İ R A		Ş A R A P	
	Litre	Lira	Litre	Lira	Litre	Lira	Litre	Lira
1939	1 651 171	4 028 336	3 427 759	6 284 510	4 825 425	1 400 571	1 043 964	612 249
1940	1 452 834	3 608 532	3 832 709	7 103 901	8 346 994	2 417 684	2 272 181	1 072 759
1941	1 586 980	4 252 884	4 857 558	9 485 326	9 966 881	3 102 685	1 996 542	1 184 148
1942	1 567 933	7 740 108	4 742 589	15 824 195	7 776 512	3 625 304	1 731 077	1 622 387
1943	1 322 983	11 154 143	4 897 878	26 278 921	12 056 958	7 084 117	1 955 645	2 460 203
1944	139 260	1 544 438	6 284 256	40 055 198	14 610 756	8 085 983	2 164 338	3 128 416
1945	—	—	3 584 758	22 987 375	10 464 111	5 105 090	1 661 755	1 450 727
1946	71	518	5 198 195	33 449 708	16 508 111	8 111 146	3 617 880	3 216 427
1947	—	—	8 700 255	38 920 116	18 086 942	8 913 344	2 874 492	2 620 177
1948	—	—	7 464 807	38 177 619	18 601 319	9 188 005	3 539 280	3 404 268
1949	—	—	7 396 848	44 373 823	18 215 017	10 803 916	4 592 000	2 553 912

Yıl	S A M P A N Y A		K A N Y A K		L İ K Ö R		V E R M U T	
	Litre	Lira	Litre	Lira	Litre	Lira	Litre	Lira
1939	7 534	52 683	157 769	400 570	49 483	102 502	45 334	51 743
1940	4 552	32 188	168 841	427 357	50 360	104 079	60 658	68 637
1941	1 362	8 849	236 615	603 995	93 435	200 975	74 686	85 657
1942	547	3 439	200 123	723 043	64 007	226 486	50 590	106 595
1943	29	209	178 499	1 009 419	71 531	362 936	79 457	228 159
1944	205	1 563	201 267	1 279 792	97 234	442 237	105 235	281 026
1945	293	2 247	113 049	724 564	61 782	249 560	68 473	166 837
1946	845	6 476	199 882	1 223 711	12 612	430 622	145 453	334 510
1947	4 818	102 153	221 279	1 321 013	133 609	485 215	167 850	369 587
1948	3 066	74 007	229 162	1 524 483	148 971	582 482	138 866	377 358
1949	2 907	72 393	257 477	1 732 856	216 020	871 252	158 967	460 724

V O T K A

V İ S K İ

C İ N

Ö R N E K

Yıl	Litre	Lira	Litre	Lira	Litre	Lira	Litre	Lira
1939	21 764	37 136	6 680	67 780	515	3 641	89	332
1940	33 734	57 519	9 165	100 261	599	5 558	49	183
1941	55 272	96 008	6 283	85 562	1 004	6 306	108	199
1942	49 802	140 721	3 610	67 587	2 444	12 220	1	5
1943	59 906	296 614	4 370	81 734	5 245	26 225	30	112
1944	65 193	381 782	5 076	107 017	11 592	57 960	8	30
1945	38 416	224 948	4 496	97 831	8 266	41 330	1	3
1946	78 124	457 373	7 688	164 399	16 748	83 540	53	191
1947	94 084	550 593	13 862	369 260	21 935	109 675	47	171
1948	127 093	744 017	8 084	327 477	25 693	145 890	331	2 201
1949	204 530	1 198 793	7 976	357 204	29 383	174 998	—	—

H A R İ C İ S A T I S

İ S P İ R T O

K O L O N Y A

T O P L A M

Yıl	Litre	Lira	Litre	Lira	Litre	Lira	Litre	Lira
1939	81 946	17 781	1 726 416	871 191	37 870	75 740	13 083 719	14 006 765
1940	15 030	12 149	1 610 343	872 245	64 976	130 106	17 923 025	16 013 158
1941	52 493	17 579	2 052 030	1 214 805	103 878	219 047	21 055 127	20 491 282
1942	201 767	97 715	1 668 791	1 671 566	14 552	61 907	18 074 345	31 928 278
1943	119 474	86 887	2 261 967	2 288 768	392 180	902 013	23 406 152	52 860 460
1944	173 698	207 992	2 693 722	3 857 829	72 101	334 374	26 623 939	59 764 579
1945	78 526	282 905	2 593 126	3 531 188	61 384	283 244	18 738 436	35 147 949
1946	557 270	660 055	4 344 395	5 762 263	93 011	407 485	30 877 338	54 308 424
1947	1 288 302	741 329	4 356 951	5 244 794	37 999	152 555	36 002 425	59 889 982
1948	145 454	265 228	4 536 071	5 754 015	1 118	4 536	34 969 315	60 572 486
1949	129 259	101 893	5 693 234	7 318 931	—	—	36 903 563	70 001 695

Müskirat İşletmelerinin 11 senelik imalat ve Maliyetlerini gösterir Tablo

Yıl	İ S P İ R T O L A R		S U M A L A R		R A K I L A R		Ş A R A P L A R		B İ R A	
	Litre	Vasati Maliyet	Litre	Vasati Maliyet	Litre	Vasati Maliyet	Litre	Vasati Maliyet	Litre	Vasati Maliyet
1939	2 388 936	19.67	2 958 899	34.65	1 571 290	47.50	2 883 345	9.55	5 471 900	4.46
1940	2 645 412	19.26	2 688 425	37.89	1 604 283	49.42	1 451 850	13.65	9 396 800	4.36
1941	1 834 330	21.89	3 592 322	55.65	1 928 551	53.31	2 280 044	15.08	10 123 500	5.17
1942	1 940 125	52.78	4 534 374	135.09	2 535 519	153.74	2 624 491	27.—	8 911 400	8.16
1943	3 119 724	75.70	5 554 905	166.40	3 008 639	196.36	3 110 964	32.86	14 046 300	13.12
1944	4 008 358	80.52	6 050 674	131.09	3 384 546	177.74	6 467 808	35.79	16 264 100	12.92
1945	2 668 157	86.70	1 992 085	123.69	1 319 975	180.92	10 336 166	28.16	11 775 031	12.36
1946	2 958 198	68.22	1 050 502	183.98	1 962 264	175.73	5 828 434	33.28	18 696 900	12.61
1947	4 133 148	59.12	3 776 985	171.08	4 907 425	204.52	6 904 292	33.83	20 114 000	11.40
1948	4 470 196	57.10	4 941 277	198.09	3 300 739	262.—	4 142 520	29.38	20 734 600	12.25
1949	4 842 681	62.56	4 674 302	187.92	3 902 342	243.54	5 788 420	26.98	20 107 200	13.50
Yıl	L İ K Ö R L E R		V E R M U T		K A N Y A K		V O T K A		C İ N	
	Litre	Vasati Maliyet	Litre	Vasati Maliyet	Litre	Vasati Maliyet	Litre	Vasati Maliyet	Litre	Vasati Maliyet
1939	52 014	25.97	67 650	17.29	154 700	35.17	12 576	22.12	—	—
1940	59 940	33.39	50 000	16.—	141 300	35.58	17 886	21.45	—	—
1941	82 047	40.—	59 650	24.74	370 500	34.89	23 928	25.56	2 477	12.44
1942	82 320	51.56	73 100	44.60	240 000	48.12	25 388	58.23	3 289	27.36
1943	65 900	89.69	64 300	50.11	170 000	85.37	31 959	86.99	9 390	48.22
1944	85 050	109.85	121 700	58.16	250 000	111.25	28 682	90.99	13 720	52.88
1945	76 056	100.89	85 050	69.42	180 000	154.76	11 168	97.79	14 490	49.97
1946	125 850	94.—	177 400	67.61	170 000	151.16	36 948	95.73	22 445	54.26
1947	165 000	88.23	222 625	64.52	317 000	164.64	45 708	76.79	21 270	64.87
1948	152 050	91.40	111 000	57.25	191 000	163.93	49 404	75.62	33 795	79.79
1949	292 630	101.27	153 500	68.42	270 000	164.76	101 364	74.10	30 170	69.84

Müskirat fabrikalarının on bir senelik işçi ücretleri ve işçi başına istihkak randımanları

Yıl	Saat	Ücret	Çalışan işçi adedi	İstihsal edi- len litre	Litreye isa- bet eden işçilik
1939	2 133 782	306 496 16	1 129	15 561 210	1.97
1940	2 894 047	463 746 30	1 280	18 055 896	2.57
1941	3 404 028	635 165 80	1 690	20 997 349	3.13
1942	3 924 021	1 075 337 66	1 964	29 070 006	5.13
1943	5 816 143	2 064 652 18	2 534	29 182 081	7.07
1944	7 948 628	2 994 738 17	2 784	36 674 638	8.17
1945	5 327 179	2 182 315 69	3 076	28 458 178	7.69
1946	7 756 400	3 341 458 41	2 718	31 048 341	10.76
1947	8 641 202	5 885 113 04	2 886	39 998 453	14.71
1948	8 415 015	4 086 624 59	2 816	38 126 581	10.72
1949	7 794 024	4 032 848 93	2 621	40 162 608	10.04

Tuz satışı

11 yıllık

Toplam

Yıl	Ton	Lira
1939	177 980	6 060 941
1940	196 249	6 858 539
1941	202 861	7 904 698
1942	212 874	8 069 827
1943	193 176	7 985 588
1944	198 008	8 508 690
1945	149 882	5 814 011
1946	206 944	8 463 186
1947	241 201	9 551 950
1948	235 001	9 387 556
1949	251 944	11 827 579

Tuz

Kg.

Yılı	İstihsal Kilo	Başına Kilo	İşçilik Lira	K.
1939	240 043 425	0,1767	183 995	71
1940	234 461 169	0,2048	185 230	94
1941	250 613 321	0,2187	219 902	41
1942	240 997 526	0,3500	398 781	26
1943	266 329 688	0,4967	766 191	50
1944	256 962 438	0,6465	1 062 523	16
1945	254 191 687	0,5572	862 547	21
1946	206 304 295	0,5496	608 814	23
1947	276 103 347	0,6644	869 061	37
1948	263 007 187	0,6592	808 818	51
1949	317 944 436	0, —	—	—

Barut ve Patlayıcı maddeler satışı

Yıl	11 yıllık Lira
1939	1 917 454
1940	2 597 456
1941	2 026 102
1942	2 893 643
1943	3 372 842
1944	3 452 627
1945	2 335 637 7 aylık
1946	4 417 041
1947	7 475 624
1948	8 735 145
1949	11 112 150 14 aylık

Çay satışları

Yılı	8 yıllık		Satış bedeli Lira
	Satış miktarı Kilo	Vasati fiyat Kuruş	
1942	358 730	1 386	4 972 554
1943	773 413	1 656	12 807 055
1944	673 353	1 663	11 202 135
1945	354 814	1 697	6 020 876
1946	667 374	1 724	11 502 878
1947	1 063 043	1 437	15 275 838
1948	1 325 176	1 529	20 263 698
1949	1 723 008	1 608	27 698 024

Kibrit satışları

Yılı	11 yıllık	
	Satış miktarı Sandık	Satış bedeli Lira
1939	46 077	3 560 842
1940	40 800	4 056 691
1941	47 919	4 192 971
1942	35 965	3 152 145
1943	47 864	4 786 421
1944	52 142	5 005 672
1945	31 615	3 264 387
1946	59 417	6 008 915
1947	65 656	6 563 283
1948	66 836	6 706 828
1949	70 279	7 027 900

Kibrit

1. 1939 - 1949 Tekelin muhtelif faaliyet dallarında kaydedilen gelişme:

- a) İstihsal
b) Maliyet

Yılı	İstihsal	Maliyet	
	Sandık	Lira	K.
1939	44 000	19	69
1940	40 100	24	21
1941	43 310	29	83
1942	32 950	41	55
1943	50 210	73	60
1944	60 715	83	21
1945	35 876	80	52
1946	57 175	67	68
1947	60 521	69	56
1948	64 279	75	02
1949	78 506	71	68 (14 aylık)

2. İstihsal konusunda Tekel işletmelerinde durum: (1939 dan beri)

- a) Ücretler:

1939 - 1949 yıllarında işçi giriş asgari ve âzami saat ücretleri aşağıda gösterilmiştir.

Yılı	Asgari	Âzami
	Kuruş	Kuruş
1939	8	10
1940	13	14
1941	15	16
1942	17	20
1943	17	20
1944	18	20
1945	22	25
1946	23	28
1947	30	35
1948	20	35
1949	24	39

b) İşçi başına randıman :

Yılı	İmalât	İşçi adedi	İşçi başına randıman
1939	44 000	346	127 167
1940	40 100	382	104 973
1941	43 310	406	106 677
1942	32 950	466	70 709
1943	50 210	546	91 960
1944	60 715	778	78 040
1945	35 876	889	40 355
1946	57 175	750	76 233
1947	60 521	696	86 955
1948	64 279	674	95 369
1949	78 506	640	122 822

Hazine hissesi

Yılı	Lira
1939	43 297 664
1940	52 353 054
1941	73 891 499
1942	131 559 085
1943	169 290 253
1944	173 654 738
1945	107 612 658
1946	178 885 860
1947	163 130 294
1948	157 978 111
1949	159 838 954 (190 927 898)
1950	167 343 330 — Bütçe tahmini
1951	174 789 550 (170 646 550) Bütçe teklifi

Satışların tahlili

		Ölçü	Satış	Vasati fiyat Kuruş S.	Satış masrafları	Satış bedeli	Kâr
1. Tütün :	Satış	Kilo	18 300 000	781.83		143 075 524	
	Maliyet			386.15	70 665 270		
	Bey'iyeye			37.79	6 824 480		
	Nak. muh.			34.51	6 297 034	83 786 784	59 288 740
2. Tuz :	Satış	Ton	250 000	4260.—		10 650 000	
	Maliyet			790.—	1 974 210		
	Nak. muh.			1257.—	3 143 790	5 118 000	5 532 000
3. Çay :	Satış	Kilo	1 600 000	1575.—		25 200 000	
	Maliyet			800.91	12 814 520		
	Bey'iyeye			94.50	1 512 000		
	Nakliye			23.93	382 880	14 709 400	10 490 600

		Ölçü	Satış	Vasati fiyat Kuruş S.	Satış masrafları	Satış bedeli	Kâr
4.	Bira:	Satış	Litre	18 000 000	58.89	10 600 000	
		Maliyet			24.16	4 349 400	
		Nak. muh.			16.25	2 925 000	3 325 600
5.	İspirtolar:	Satış	Litre	5 600 000	125.67	7 037 420	
		Maliyet			82.12	4 598 480	[1] 510 740
		Nak. muh.			34.12	1 910 740	528 200
6.	Rakılar:	Satış	Litre	6 100 000	600.91	36 655 500	
		Maliyet			198.61	11 810 250	
		Bey'iyeye			14.42	879 730	
		Nak. muh.			56.15	3 424 870	20 540 650
7.	Şaraplar:	Satış	Litre	4 500 000	45.58	2 042 000	
		Maliyet			38.23	1 720 330	
		Nak. muh.			—	—	321 670
8.	D. içkiler:	Satış	Litre	808 500	555.89	4 494 310	
		Maliyet			326.85	1 834 080	
		Bey'iyeye			13.34	107 860	
		Nak. muh.			66.22	486 880	2 065 490
9.	Barut:	Satış	Lira			11 358 200	
		Maliyet		% 60.60	6 821 940		
		Bey'iyeye		% 4.27	485 000		
		Nak. muh.		% 6.53	741 680	8 048 620	3 309 580
10.	Kibrit:	Satış	Sandık	57 000	10 000.—	5 700 000	
		Maliyet			7 658.—	4 023 060	
		Bey'iyeye			600.—	342 000	
		Nak. muh.			713.—	406 410	928 530
Satış kârları:							106 841 800
Harici satış kârları							1 000 000
Maliyete giren bütçe giderleri ve sair giderler:							7 014 070
							<u>114 855 870</u>
Faiz amortisman, sabit kıymetler, sigorta ve sair masraflar							3 935 137
Bütçe B. cetvelinde gösterilen satış kârları							110 920 733
768 S. Bakanlar Kurulu kararıyla gelir kaydı lâzımgelen							2 497 000
Bütçe geliri							1 455 000
Millî Savunma Vergisi							98 701 695
Bütçe geliri toplamı:							213 574 428
Bütçe giderleri							33 770 153
Tayyare resmi							1 228 155
Belediye hissesi							3 786 570
Hazine hissesi:							5 014 725
							38 784 878
							<u>174 789 550</u>

[1] Maliyetten tenzili düşünülen

Rapor

25 . I . 1951

Bütçe Komisyonu Yüksek Başkanlığına

Gümrük ve Tekel Bakanlığı Tekel Genel Müdürlüğüne tanzim edilmiş olan 1951 bütçesinin gider, gelir ve yatırım kısımlarını bölüm ve maddeleriyle tetkik ederek edindiğim kanaatleri temennilerimle birlikte aşağıda sırasıyla arz ediyorum :

Gider kısmı

Tekel Genel Müdürlüğü 1951 bütçesi 20 128 632 lira olarak tesbit edilmiştir ki 1950 senesi bütçesine nazaran 2 443 825 noksanıyla tanzim edilmiştir.

1951 yılı gider toplamı olan 20 128 632 liralık ödeneğin dağıtılmış olduğu kısım ve bölümlerde geçen seneye nazaran 277 140 lira fazlalık, buna mukabil ise 2 720 965 lira eksiklik göze çarpmakta bu şekildeki fazlalık ile eksiklik karşılaştırıldığı takdirde bütçede bölümler arasında bir tevazün husule getirilmiş olduğu görülmektedir.

Bu eksik ve fazlalıkların bölümlere göre mucip sebepleri tahlil edildiği zaman şu neticeyi buluruz:

1. Tekel Genel Müdürlüğü memurları ücreti olarak 201/1 konulmuş olan ödenek geçen yıl ödeneğine göre 150 377 lira eksiktir. Bu noksanlık 1950 yılı bütçesinde (L) cetveline alınmış olan 8 memur adedine bu yıl daha 22 memurun ilâve edilmiş olmasından doğmaktadır ki bu 22 memurun yıllık ödenek tutarı 99 600 liradır. Buna ilâveten 1951 yılı içinde yine bu bölümden tasarruf ile idare edilmesi muhtemel görülen 100 000 lira tenzil edilmek suretiyle 1951 yılı 201/1 neî bölümünden 1950 yılına nazaran 150 377 lira tasarruf edilmiştir.

201/2 Fabrikalar ve işletmeler memurları ücretine ise geçen seneye nazaran 91 515 lira eklenmiştir.

20/3 İller memurları ücretinden ise geçen yıl ödeneğinden 1951 yılı ödeneği 366 438 lira noksandır ki mucip sebebine göre 1950 yılında (L) cetveline alınmış olan 162 memura ilâveten 1951 yılı içinde alınacak olan 54 memurdan tasarruf edilecek 169 500 lira ile bu maddede tasarrufu imkânı görülen 139 250 lira ile üçüncü maddenin 1950 senesine nazaran 336 483 lira noksanile teklif yapılmakta ise de tasarruf edilen ödenekler meemuuna göre arada 27 688 liralık bir fark göze çarpmaktadır. Bu miktar tasarruftan tenzil edildiği takdirde bu maddede hakikî tasarruf 308 750 liradır. Buna nazaran 201 neî bölümün umumî tasarrufu 459 139 liradan ibaret olması lâzımgelir.

2. Hizmetliler ücreti:

202 neî bölümün birinci maddesi ödeneği 1950 yılına nazaran 72 540 lira noksandır. Bunun sebebi 1951 yılı genel müdürlük hizmetlileri kadrosundan 36 personel noksanile tanzim edilmiş olup bunların ücret tutarı yukarıda zikredildiği veçhile 72 540 liradır.

Aynı bölümün 2 neî maddesinden de 7 680 lira tasarruf edilmiştir ki bu da geçen yıl kadrosundan 6 kadro tasarrufu suretiyle temin edilmiştir.

3 neî maddeyi teşkil eden iller hizmetlileri ücretinden ise 52 140 lira tasarruf edilmiştir ki bu tasarruf da iller kadrosundan 11 noksanıyla kadro tanzim edilmiş olmasından ileri gelmektedir ki bu bölümden ceman 132 360 lira tasarruf temin edilmiştir.

3. Muvakkat hizmetliler ücreti:

203 ncü bölümün birinci maddesinden 9 725 lira, kadro adedinden 19 aded tenzil edilmek suretiyle tasarruf yapılmıştır.

2 nci maddeyi teşkil eden muvakkat hizmetliler ücretinden ise 26 075 lira noksaniyle teklif edilmiş olup 1950 yılı ödeneğinden farklı olan bu tasarruf ise fabrikalardaki ilk öğretim öğretmenlerine lüzum hâsıl olmamasından, adetlerinin tenkisinden ileri gelmektedir ki 1950 yılı için 21 kadro alınmış iken 1951 yılında ancak 4 kadro muhafaza edilmek suretiyle bu tasarruf temin edilmiştir.

203 ncü bölümün 3 ncü maddesinden geçen yıllara nazaran tasarruf edilen 1 200 lira toplu olarak 1950 yılı ödeneğine göre tasarruf edilmek suretiyle temin edilmiştir.

4. Yabancı uzman ve hizmetli'lerle tercümanlar ücretleri:

204 ncü bölümü teşkil eden yabancı uzman ve hizmetlilerle tercüman'arı ücretlerinden tasarruf edilen 125 000 liradır ki Genel Müdürlüğün 1951 yılı Bütçesinin gerekçesinde beyan edildiği ve hile istihdanlarına ihtiyaç kalmadığı bildirilen bâzı eenebi mütehasşsıların 1951 yılı içinde istihdam edilmeyecekleri kararından mütevellit bir tasarruftur.

5. Başka haklar:

205 ncü bölümü teşkil eden ve muvakkat tazminat namı altındaki bu bölüme 1950 yılı Bütçesinde konulmuş olan 20 000 lira 1951 yılı Bütçesine idhal edilmemiştir.

6. 4178, 4598 sayılı Kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar:

206 ncü bölümün 1-10 ncu maddelerine konulmuş olan ceman 791 400 liralık ödenekler, kanunu ahkâmına göre ve geçen yıla nispet edilmek üzere konulmuş olup 1950 yılına nazaran 23 725 lira noksanı ve 18 125 lira fazlasiyle tanzim edilmiştir.

7. 207 ncü bölümü teşkil eden yabancı dil para mükâfatı 1950 yılı Bütçesinde 20 000 lira kabul edilmişken 1951 yılı Bütçesinde bu ödeneğe lüzum görülmediğinden tasarruf edildiği anlaşılmıştır.

8. 208 ncü bölümü teşkil eden ve 1950 yılı Bütçesine konulmuş bulunan ikramiyeler adındaki 800 000 liralık ödenek de, bu yıl bütçesine alınmamıştır.

9. 5434 sayılı Kanun gereğince Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yapılacak ödenekler:

209 ncu bölümü teşkil eden bu ödenek geçen yıla nazaran 221 696 lira eksik olup 1 200 000 liradan ibaret olan bu ödeneğin halen kadroda mevcut bulunan müstahdemler sayısına göre hesap edilmek suretiyle tanzim edildiği görülmüştür.

10. Temsil ödeneği:

210 ncu bölüme mevzu 2 100 liralık temsil ödeneği hususi kanuna göre bütçeye konulduğu görülmüştür.

11. Kasa tazminatı:

218 ncü bölümü teşkil eden bu ödenek 1950 yılındaki ödeneğe nazaran 5 000 lira noksaniyle 260 000 lira olarak teklif edilmektedir ki, 1948 ve 1949 yıllarındaki hesap neticelerine göre elde edilen bir tahmine müstenit olduğu anlaşılmıştır.

12. Yönetim giderleri :

301 ncü bölümü teşkil eden ve beş maddeden ibaret olan yönetim giderleri ödeneği 1950 yılı

Bütçesine nazaran 14 500 lira noksaniyle 87 500 lira olarak teklif edilmektedir ki, geçen yıla nazaran bu madde üzerinde yapılmış olan tasarruf yerinde görülmüştür.

302 neî bölümü teşkil eden iller büro giderlerine ait beş maddeye mevzu ödenekler keza 1950 yılı Bütçesindeki ödeneklere nazaran 21 000 lira noksaniyle 308 000 lira olarak teklif edilmekte olup bu ödeneklerin ihtiyaca yeteceği anlaşılmıştır.

303 neî bölümü teşkil eden matbu evrak ve defterler giderlerinden 10 000 liralık bir tasarruf temini suretiyle 1951 yılı Bütçesine konulmuş olan 90 000 liranın idarenin umumi ihtiyacını karşılayacağı anlaşılmıştır.

304 neî bölümü teşkil eden ve dört maddeden ibaret olan posta, telgraf, telefon ücret ve giderlerine konulan 340 000 liralık ödenek 1950 yılına nazaran 75 000 lira eksikliğiyle konulmuştur.

305 neî bölümü teşkil eden ve merkezle illere ait olan kira ödenekleri 1950 yılı Bütçesine nazaran 169 999 lira eksikliğiyle 425 001 lira olarak bütçesine konulmuştur ki, bunun 151 999 lirası merkeze ait bina kira karşılığının bütçeden tamamen çıkarılmış olmasından ileri gelmektedir.

13. Giyecekler :

306 neî bölümü teşkil eden giyecekler için 1951 yılında 125 000 lira teklif edilmekte olup 1950 yılına nazaran 25 000 lira bir fazlalık göze çarpmaktadır. Bunun üzerinde yapılan tetkikat sonunda bu ödenegin, ihtiyaca kâfi gelmediğinden doğan bir zaruretle artırılmış olduğu anlaşılmıştır.

14. Yolluklar :

307 neî bölümü teşkil eden ve beş maddeyi ihtiva eden yolluklar ödeneginde bu yıl 85 000 lira tasarruf yapılarak 635 000 lira teklif edilmiştir.

15. Tedavi giderleri ve yolluklar:

308 neî bölüme mevzu ve 4598 sayılı Kanun gereğince tediyesi lâzımgelen bu ödenek 1950 yılı bütçesinde olduğu gibi 70 000 lira olarak teklif edilmektedir.

16. Temsil ödenegi:

403 neî bölümü teşkil eden temsil ödenegi 1950 yılına göre 1 000 lira noksaniyle 4 000 lira olarak kabul edilmiştir. Genel Müdürlükçe idare namına ağırlanması icabeden bâzı misafirler için bu tahsisatın kifayet edeceği ve konulmasında bir zaruret bulunduğu beyan edilmiştir.

17. Koruma ve tahsil memurları hayvanları giderleri:

İki maddeden ibaret olan 405 neî bölüme kanulmuş olan 103 000 liralık ödenek geçen yıl ödeneğine nazaran 7 000 lira noksan olarak teklif edilmekte olup halen istihdam edilmekte olan 560 koruma ve tahsil memuru hayvan yem bedeline müstahak olduğuna göre beheri için ayda 15 lira hesabıyla tanzim edilmiştir.

18. 1050 numaralı Muhasebei Umumiye Kanununun 48 neî maddesini ilgilendiren giderler.

407 neî bölümün 1 - 5 neî maddelerine konulmuş olan bu ödenekler tutarı 1950 yılı tahsisatına göre 2 000 lira noksaniyle 68 500 lira olarak teklif edilmekte ve bu miktarın ihtiyaca kifayet edeceği beyan olunmaktadır.

19. Vergi ve resimler:

417 neî bölümü teşkil eden ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergi ve resimler için konulmuş olan ödenek geçen yıla nazaran 30 000 lira eksikliğiyle 20 000 lira olarak konulmuştur.

418 nci bölümü teşkil eden para nakil giderleri: 360 000 lira olup 1950 yılı bütçesine nazaran bu bölümden 75 000 lira bir tasarruf yapılmıştır.

419 ncu bölüme mevzu ve mahkeme giderleri için konulan 40 000 liralık tahsisatta bu yıl 20 000 liralık bir artış göze çarpmaktadır. Bununda ihtiyaca kifayet etmediğinden ileri geldiği ve zaruretle arttırıldığı anlaşılmıştır.

20. Tecrübe, ıslah ve mücadele giderleri:

420 nci bölümde beş maddeyi ihtiva eden tecrübe, ıslah ve mücadele giderleri için 20 000 lira tasarrufla bu yıl bütçesine 210 000 lira konulmuş olup bu miktarın ihtiyaca tekabül edeceği yapılan tetkik neticesinde anlaşılmıştır.

21. Kaçağı takip ve önleme giderleri:

421 nci bölüm olan ve dört maddede muhtelif işlere tahsis edilmiş bulunan bu ödenek 420 000 liradan ibaret olup geçen sene tahsisatına nazaran 45 000 lira eksik ise de teklif edilen miktarla bu hizmetlerin görülebileceği kanaati hâsıl olmuştur.

22. Yayın giderleri:

451 nci bölümü teşkil eden ve iki maddeden ibaret olan yayın giderlerinde de 10 000 lira tasarruf edilmek suretiyle 1951 yılı için 15 000 lira teklif olunmaktadır.

23. Milletlerarası kurum ve dernekler giderleri:

453 ncu bölümün 1 ve 2 nci maddelerine konulan bu ödenekler geçen yıla nazaran 5 000 lira fazlasıyla 20 200 liradır. Bu bölümün ikinci maddesindeki 5 000 liralık fazla teklif 1951 yılı için de Paris'te ve Amsterdam'da toplanacak kongrelere gönderileceklerin yollukları karşılığı olarak konulmuş olup bir zarurettten mütevellit olduğu anlaşılmıştır.

24. İç kongreler:

457 nci bölümü teşkil eden iç kongreler için bu yıl ödenek teklif edilmemektedir.

25. 458 nci bölümü teşkil eden propaganda ve sergi giderleri için geçen yıl bütçesine konulmuş olan 210 000 lira bu yıl bütçesinde tasarruf edilmiştir. Bu hizmetin başka yollardan ve idare tarafından gereken hallerde yerinde ve isabetli yapılacak reklâmlarla temin edileceği düşünülmektedir.

26. Spor giderleri için 459 ncu bölüme konulmuş olan 7 500 liralık ödenek geçen yıl ödeneğinden 2 500 lira noksan olup bu yıl için kifayet edeceği ifade edilmiştir.

27. Kurs ve öğretim giderleri:

476 nci bölümün birinci maddesini teşkil eden kurs giderleri geçen yıl ödeneğinden 1 000 lira noksaniyle 1 000 lira olarak teklif edilmektedir ki tütün eksperleri kursundaki öğrencilerin ders malzemesi ihtiyacı için harcanacağı anlaşılmıştır.

2 nci maddeyi teşkil eden öğrenci bursları ve başka her çeşit giderler için konulmuş olan 82 830 lira 1950 yılı Bütçesine göre 25 370 lira tasarrufludur. Bu hususta Genel Müdürlük bütçesine bağlı gerekçede beyan edilen mütalâa uygun görülmüştür.

28. 480 nci bölümü teşkil eden yurt dışı acenta ve mümessilliklerin her türlü giderleri için konulmuş olan 40 000 liralık teklif 1948, 1949 yıllarında yapılan sarfiyata nazaran bir nispet dâhilinde teklif edilmiş olup 1950 yılı Bütçesine nazaran 35 000 lira tasarruf temin edilmiştir.

29. 501, 502, 505 nci bölümlere konulmuş olan ceman 135 000 liralık ödenekler geçen yıl

ödeneklerine göre 10 000 lira noksanıyla olup bunların tahakkuk ettikçe ödemeleri kanun icabıdır.

30. Yardımlar :

602 nci bölümü teşkil eden işçi kurul ve sendikalarına yardım ödeneği geçen yıl olduğu gibi aynen 25 000 lira olarak teklif olunmaktadır.

604 ncü bölümü teşkil eden çeşitli hayır kurumlarına yardım olarak kullanılan 3 000 lira da geçen yılın ayıdır.

605 nci bölümü teşkil eden ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu gereğince şarapçılara verilecek prim ve yapılacak başka ödemeler için bu yıl bütçesine konulan 150 000 lira geçen yıla nazaran 100 000 liralık fazla bir ödeneği teşkil etmekte ise de bunu 1951 yılı içinde yapılacak 500 000 litreden fazla şarap ihracatı için verilecek prim tahsisatı dikkate alınarak tesbit edilmiştir.

Gelir kısmı (B Cetveli)

1. Tekel Genel Müdürlüğü 1951 yılı gelir bütçesi üzerinde yaptığım tetkikat neticesinde idarenin 1951 yılı için tahmin etmiş olduğu gelir yekûnu 213 574 428 liradan ibarettir.

2. Gelirin geçen yıla nazaran yapılan mukayesesinde 4 221 505 lira bir fazlalık mevcut olup, buna mukabil de bâzı maddelerden 1 129 001 liralık da eksik göze çarpmaktadır ki, bu eksiklikten 1 059 001 lirası satış kârlarından 70 000 lirası da çeşitli hasılat geliri tahmininden mütevellittir.

3. Yedi bölümden ibaret gelir bütçesinin muhtevası olan 213 574 428 lirayı aşağıdaki şekilde bölümlere göre tevzi ve izah ettiğimiz takdirde gelir bütçesinin umumi tablosunu daha vâzıh bir şekilde belirtmiş olurum şöyleki :

Bölüm 1 — Satış kârları (Tekel geliri) 110 920 733 lira.

(Tütün, tuz, çay, bira, ispirto, rakı, şarap, kanyak, vermut, kınakına, malt, likör, votka, cin, viski, sampanya, barut, kibrit) satışı kârları.

4. Çeşitli gelir hasılatı : 870 000 lira.

Bölüm 2 — (Tütün Beyiye Resmi, Barut Beyiye Resmi, Yerli Şarap Beyiye Resmi, Enebi Müstahzarat Beyiye Resmi, Barut Tekel Resmi).

5. Para cezaları :

Bölüm 3 — 235 000 lira.

6. Çeşitli hasılat :

Bölüm 4 — 250 000 lira.

(Lojman kiralari, demirbaş satışları, irat kaydiyle tahsil edilen depozitolar bâyi defterleri satışı, satılan evraki matbua bedelleri).

7. Geri alma :

Bölüm 5 — 100 000 lira.

8. Bölüm 6 — (768) sayılı Bakanlar Kurulu kararı gereğince gelir kaydı lâzımgelen 2 497 000 lira.

9. Bölüm 7 — Nâzım gelirler : (Tütün, içki, tuz, kibrit, savunma vergileri 98 701 695 lira.

Hülasa

1951 yılı gelir bütçesi 213 574 428 liraya yükselmiştir. Bu rakam geçen seneye nazaran 3 092 504 lira fazladır.

A/2 — Cetveli

Tekel Genel Müdürlüğünün 1951 yılı yatırım bütçesi üzerinde yaptığım tetkikat sonunda elde ettiğim neticeyi şu şekilde izah edebilirim :

1. 1951 yılı yatırım bütçesi 901 - 909 kadar, dokuz bölümü muhtevi olup bu bölümlere muhtelif iş ve hizmetler için konulmuş olan ödenekler yekûnu 13 641 521 liradan ibarettir.

2. Bu bölümlere konulan ödenekler arasında bu yıl içinde temin edilen tasarruf yekûnu ise 1950 yılı Bütçesine nazaran 2 887 000 lirayı ihtiva etmektedir.

3. Bütçenin A 2 cetvelini teşkil eden bu bölümlerde yapılmış olan tasarruflara mukabil bölümün birinci maddesini teşkil eden fabrikalar ve işletmeler için keza 909 neu bölüme bu yıl içinde konulmuş olan 652 521 lira da 5433 sayılı Kanun gereğince Rize Çay Fabrikası taksitinin ödenmesi için konulmuştur.

Temenniler

Teşkilât kadroları:

Genel Müdürlüğün memur kadrosu, teşkilât kanununa göre 3765 tir. 1950 senesi (L) cetveli 179 dur. Senelik tutarı 348 900 liradır ve ilk defa olarak Bütçe Kanununa eklenen (L) cetveline alınmak suretiyle mevkuף tutulmuştur.

Esas kadro tutarı 10 850 900 liradır. Dış teşkilâttâ çalıştırılacaklar için teşkilât kanununun 8 nei maddesi gereğince ödenmesi icabeden ücret farkı olarak hesaplanan miktar 118 650 liradır.

4598 sayılı Kanun gereğince kadro fevkinde terfileri yapılanların aylık farkları için 1 423 200 liraya ihtiyaç vardır. 1950 yılı bütçesine, bakiyesi tasarruflarla karşılanabileceği düşünülerek 875 350 lira konduğu görülmüştür. 1950 yılı bütçesiyle ilk defa olarak mevkuף tutulmuş olan 179 kadronun tutarı 348 900 lirayı bulmaktadır.

Halen münhal bulunan kadrolar; 180 dir. Bunların senelik tutarı 594 300 liradır. 1951 yılı bütçesinde bunların (L) cetveline ilâvesi suretiyle tasarruf edilmiş ve yapılan devamlı gayretler neticesinde bir milyon lira civarında bir kadro tasarrufu elde edildiği memnuniyetle görülmüştür. Halen meşgul bulunan kadrolar 3406 dir.

31 Mayıs 1950 tarihinde 30 fiili hizmet yılını doldurmuş olanlar 38 dir. Fiilen verilen ücretlere göre senelik tutarı 169 500 liradır.

30 senelik fiilî hizmet yılını dolduranların Emekli Sandığı Kanununun 39 neu maddesinin (B) fıkrasının verdiği, 1949 yılında geniş ölçüde istimal edilen yetkiye dayanılarak emekliye sevkedilmeleri yoluna gidildiği takdirde bu kadronun tamamıyla tasarruf edilmesi mümkün olur.

13 . VII . 1950 tarihinde 60 yaşını ikmal edenler de 37 dir. Bunların da senelik ücretleri 123 600 liradır. Emekli Kanununun 40 nei maddesinin ilk fıkrasının verdiği yetkiye dayanılarak bu gibiler hakkında 60 yaşından sonra 65 yaşına kadar çalışmalarına imkân verilmeksizin, yaş tahdidi hükümleri tatbik edilecek olursa bu cihetten de mühim bir tasarruf sağlanmış olur.

Genel Müdürlüğün 1950 yılı Bütçe Kanununa bağlı (D) cetvelile kabul edilen hizmetli kadrosu 2182 dir. Bu kadrodan 1949 senesine 1950 senesi Bütçesinde tutarı 61 400 lira olan 30 kadro

tasarruf edildiği gibi 1950 yılı içinde inhilâl etmiş olan 60 hizmetli kadrosuna tâyin yapılmıyarak 100 440 liranın tasarruf edildiği görülmüştür.

1951 yılı Bütçesinde bu kadrolardan hemen tamamına yakın bir kısmının tasarruf edilmesi mümkündür.

Mevkuf tutulmuş olanlarla münhal bulunanlar hariç olmak üzere kalan 3406 memur kadrosu Genel Müdürlük teşkilâtına aşağıdaki şekilde dağılmış bulunmaktadır.

Bakanlık inceleme ve denetleme kurulu	11
Merkez (İstanbul)	581
Mülhakat	2161
Fabrikalar ve işletmeler	653
	—
	3406

Mühaller hariç olmak üzere, hizmetli kadrolarının teşkilâta bağlı şekli şöyledir :

Bakanlık inceleme ve denetleme kurulu	10
Merkez (İstanbul)	247
Mülhakat	1682
Fabrikalar ve işletmeler	183
	—
	2122

Bakanlık inceleme ve denetleme kurulunda 15 memur kadrosu mevcut olup tazminatları ile birlikte yıllık tutarı 80 400 liradır. Bu kuruldaki müstahdem kadrosu da 11 olup yıllık tutarı 27 120 liradır. Bu kurulun yıllık tutarı 107 520 liraya bâliğ olmaktadır.

Aydınlatma, ısıtma, kırtasiye ve sair bilecümle masraflarıyla birlikte 120-130 bin lira civarında Genel Müdürlüğe masraf yüklenmektedir.

4036 sayılı Teşkilât Kanununun 23 ncü maddesine göre bugün için esas vazifesi Genel Müdürlükle Bakan arasındaki muhaberata tavassut etmek diye ifade edilebilecek olan ikinci bir teşkilât kademesi mahiyetini almış bulunan bu kurul üzerinden tasarruf tedbirleri alındığı şu sırada bu teşkilâtın kaldırılmasıyla 120-130 bin liranın tasarrufu mümkündür.

Merkez teşkilâtında memur adedi 581, hizmetli adedi 247 dir. Bu miktar ihtiyacın çok üstündedir. Teşkilât Kanunu ile geniş bir merkez teşkilâtı kurulmuş olmasının ve bu teşkilâta zamanla muhtelif membalardan memur ve hizmetli alınmış bulunmasının bugünkü durumu yarattığı anlaşılmıştır.

Merkez teşkilâtının hakiki ihtiyaca ve idarenin bünyesine uygun bir şekilde yeniden tertiplenmesi halinde kadro tasarruflarının mühim surette sağlanması mümkündür.

Meselâ :

1. Ticaret grupuna bağlı Müskirat ilk maddeler şubesi kadrosu 16, yıllık ücreti 57 900 (D) cetveli hizmetlileri 4 500 lira ki ceman 62 400 liradır. Tâli istihkakları ile umumi masraflar nazarı dikkate alınırca bu şubenin yıllık masrafı 70 000 liradır.

Bu şube işlerinin 4 - 5 memurla ifa edilebileceğini grup müdürü ifade etmektedir. Bu şube teşkilâtının tamamıyla kaldırılarak hizmetinin 3-5 memur ilâvesiyle müskirat fabrikalar şubesine devri zaruridir.

2. Ticaret grupuna bağlı Tekel maddeleri şubesi kadrosu 10, yıllık tahsisatı 42 600 (D) cetveli hizmetlileri 6 180 lira ki, ceman yıllık kadro tutarı 48 780 liradır. Tâli istihkaklarla umumi

masraflar bu hesaba ithal edilecek olursa bu miktarın 55 000 lira olduğu anlaşılır.

Bu şubenin vazifesi ise sadece hariçten ithal edilecek olan şampanya, viski, çay, av malzemesi ve emsali patlayıcı maddelerin satın alınmasından ibarettir. Grup müdürü bu şubenin yukarıda ifade edilen müskirat ilk maddeler şubesiyle tevhibi icabettiği mütalâasında. Halbuki Genel Müdürlüğün sigara kâğıdından buhar kazanına kadar her nevi madde ve malzeme ihtiyacını çeşitli ve şekiller dâhilinde temin ve tedarik eden (Malzeme alm şubesi) vasıtasıyla satın alınarak bu şubenin tamamen kaldırılması zaruridir.

3. Fabrikalarla işletme yerlerinde, iş ve işçi sigortaları kanunları hükümlerine göre yapılmakta olan yardımlarla iş yerleri dahilî talimatnamesi gereğince yapılması kabul edilmiş bulunan (muhtelif yardımlara) ait muameleleri ve bu kanunların alâkalı hükümlerinin tatbikini ifa ve idare etmekte olan ve yıllık kadro tutarı 21 900 (D) cıvvelî 1 200 lira ki, 23 100 lira olan idare ve yardımcı işler grupuna bağı Sosyal Yardım Şubesi kaldırılarak muamelâtının Özlük İşleri Şubesine devrolunması zaruridir.

4. Muhasebe Müdürlüğü, fazla olan 9 memurun başka yerlere tâyin edilmesini; Enstitüler Müdürlüğü de fazla bulunan 5 memurun alınmasını ifade etmiştir.

5. Mülhakattaki memur kadroları: 2 261 hizmetli kadroları 1719 olmak üzere tamamı 3980 dir. Mülhakat teşkilâtı, başmüdürlük, müdürlük, memurluk olarak tertiplendiği ve lüzumundan fazla geniş tutulduğu görülmüştür.

Halen 33 başmüdürlük mevcuttur. Tütün mıntakalarında bulunmayan başmüdürlükleri, müdürlüğe, müdürlükleri, memurluğa tahvil suretiyle tasarrufa gitmek yerinde olacak ve ihtiyacını da sarsımayacaktır. Bundan başka genel müdürlük zaman, zaman mahallerince yapılan ve muhtelif makamlardan desteklenen ısrarlı talepler karşısında bâzı yerlerde idare memurlukları teşkili zaruretinde kaldığı ve bu yüzden satış masrafının artmasına yol açtığı görülmüştür.

Vatandaşın ihtiyaçlarını tam olarak karşılamak şartıyla işletme ile ilgili bu gibi mevzularda yalnız iktisadi zihniyetle hareket, düşünce ve hedefinin hâkim olması zarurî görülmek iktizia eder. Bu itibarla genel müdürlüğün bu gibi hallerde geniş hesaplara istinat ettirerek aldığı kararlar esas tutulmalıdır.

Hiçbir iktisadi lüzum ve esasa dayanmayan, idareye külfet tahmil etmekte bulunan Edirne Başmüdürlüğü teşkilâtının müdürlük haline getirilmesi hakkında idarece yerinde olarak alınan kararın, hudut şehri olması mülâhazasıyla mevcut teşkilâtın küçültürülmesi muvafık olamayacağı mütalâasıyla infaz edilmemesi bu mevzuda karakteristik bir misal olarak göstermek mümkündür.

6. İşletmelere gelince: Buralarda kadrolar tabii olarak seyyaldir. Yani kanunlarla tertip edilmiş değil, her yıl ihtiyaca göre dairelerince tesbit edilmektedir ve işletmeler için buna zaruret vardır.

Bir işletme olduğu halde, kadroları kanunla değişmez bir şekilde tesbit edilmiş tek daire, Tekel İdaresidir. Bu durum karşısında kadro hareketlerine hiçbir vehile imkân vermemekte ve geniş ölçüde memur istihdamına ve kadro istimaline sebebiyet vermektedir. Tasarrufa âzami derecede yardım edecek olan kadrolarda seyyaliyet ve ihtiyaca göre tesbit esasının her halde bütün devlet dairelerinde ve işletmelerde olduğu gibi Tekel Genel Müdürlüğü için de kabul edilmesi çok yerinde olacağı kanaatindeyim.

7. Mülhakat teşkilâtının bugünkü ihtiyaca göre yeni baştan ayarlanması en basit bir hesapla 2-3 milyon liralık bir kadro tasarrufu kolaylıkla sağlanacağından bu hususun ehemmiyetle üzerinde durulması icabeder.

Merkez teşkilâtında ise asgari bir hesapla 100 kadar memurun yine kolaylıkla tasarruf edilmesi mümkündür.

8. Tekel İdaresinin takip teşkilâtı : Kaçak tütün, sigara, içki takibatıyla meşgul bulunmaktadır. Halbuki memleket içi kaçakçılıkla mücadele, kanunları gereğince zabıta kuvvetlerinin esas vazifesinden bulunduğu cihetle bu teşkilâtın tamamıyla kaldırılarak takip işlerinin zabıtaya bırakılması icabeder. Ve zabitanın bu kanuni vazifesini de yapmaya dâvet edilmesi ve yapılmasının temin olunması suretiyle (Tekel kaçak takip teşkilâtının) tamamıyla tasarruf edilmesi mümkündür.

Takep teşkilâtı kadroları : 640 kişidir ve yıllık tutarları 1 006 500 liradır. Arzettiğim şekilde bu vazifenin mücadele kanunları hükmüne tevfikân zabıtaya devrile 1 006 500 liranın tasarrufu mümkündür.

9. Tekel İdaresi inşaat işlerini merkez teşkilâtında mevcut olan inşaat şubesi vasıtasıyla yürütmektedir. Şurası muhakkaktır ki inşaat işleri matlup veçhile yürütülememektedir. Zira idare inşaat servisinin, Bayındırlık Bakanlığı teşkilâtına nazaran tâli derecede ve ehemmiyette olması itibariyle kuvvetli teknik elemanların bu idareye rağbet etmedikleri bir hakikattir. Kuvvetli elemanların alınması mümkün olamamaktadır.

Bayındırlık Bakanlığının, mühendisliğin her şubesinde bol miktarda ihtisas sahibi elemanları mevcut olduğu halde Tekelde inşaatın eşitli neveleri üzerinde ihtisas yapmış elemanlar olmadığı gibi tecrübeleri de yoktur.

Bayındırlık Bakanlığı teknik elemanlarına muhtelif şekillerde bâzi kadrolar temin etmekte olmasına mukabil Tekelde buna daha az imkân bulunmaktadır.

Devlet inşaat işlerini yürütmek vazifesi kendi teşkilât kanunu ile Bayındırlık Bakanlığına bırakılmıştır. Ve âmme hizmetlerinde, vazife taksimi esasına göre de bu gayet tabii bir keyfiyettir.

Netekim evvele bâzi daireler tarafından doğrudan doğruya yapılan inşaat, sonradan bu mülâhazalarla Bayındırlık Bakanlığına devredilmiştir. Büyük Millet Meclisi inşaatının, havayolları inşaatının da Havayolları Genel Müdürlüğünden Bayındırlık Bakanlığına devrolunması gibi.

Bayındırlık Bakanlığı halen bütün Devlet teşkilâtının hava meydanından, hastane binasına, damızlık ahırlarından Hükümet konaklarına kadar her nevi inşaat ihtiyacını karşılamaktadır. Diğer taraftan Tekel Genel Müdürlüğünce yapılan inşaatın plân ve projeleri Bayındırlık Bakanlığınca tasdik ve inşaata ait ihtilâflar Bayındırlık Bakanlığınca halledilmekte ve buna ait her türlü direktifler yine aynı Bakanlıktan alınmaktadır.

Tekel İdaresinin inşaat şubesi emrindeki memur kadroları 25, yıllık tutarı 160 800 (D) cetveli hizmetlileri 44, yıllık tutarı 193 990 lira ki ceman 300 780 lira tutmakta, ikramiye, çocuk zammı, muhtelif harcırahlar, kırtasiye, öteberi, tenvir teshin gibi tâli istihkaklara idare masrafları da ilâve edilirse bu mikdar 350 000 liraya baliğ olmaktadır.

Bu vaziyet karşısında inşaat işlerinin prensip ve hem de teknik bakımdan ve işlerin iyi yürütülmesi bakımından ve diğer dairelerde yapıldığı gibi Bayındırlık Bakanlığına devredilmesi zaruridir.

Devir keyfiyeti esas itibariyle Bayındırlık Bakanlığınca da uygun görüleceğini yaptığım temasdan anladığım veçhile Tekel inşaatının Bayındırlık Bakanlığı tarafından yaptırılması hususunda tanzim ettiğim kanun tasarısını Meclis Başkanlığına sunmuş bulunmaktayım.

Tekel İdaresi muhtelif mahallerde yaptırmakta olduğu inşaatın her biri için teknik elemanlarından bir veya bir kaçını mahsusen memur etmek zaruretinde bulunmaktadır. Halbuki o yerlerde Bayındırlık Bakanlığının esasen kurulu teşkilâtı mevcut olduğundan devir halinde Tekel inşaatına ait kontrol, murakabe, kabul ve tesellüm gibi hususlar için mevcut bir teşkilâtın vazifelenirileceği şüphesizdir. Bu bakımdan 300 000 liralık kadronun en geniş bir hesapla üçte ikisinin devrolunması kâfi gelecek bu suretle mühim bir kadro tasarrufu sağlanmakla beraber inşaatta sürat ve selâmet de elde edilmiş olacaktır.

Hulâsa

Tekel İdaresinin yukarıda tavsihan arz ve izah ettiğim bu vaziyetleri tetkik edince İdarenin bünyesini işgal etmekte olan personel kadrosunun İdarenin iş hacmine nazaran mühim bir kâbarma teşkil etmek suretiyle Genel Müdürlüğün teminiyle mükellef bulunduğu gelirin bir kısmını istihlâk etmekte olduğunu teessürle müşahede etmek mümkündür.

Bu durum ehemmiyetle dikkate alındığı takdirde Genel Müdürlük idaresinde yepyeni bir personel reformuna ihtiyaç vardır ki, bu reform derhal yapıldığı ve az elemanla daha rasyonel iş yapmak ve kazanç temin edebilmek esası tatbik olunduğu takdirde idarenin bugün temin etmekte olduğu varidata en az 5 - 6 milyon lira daha ilâve edeceğine kanaat edebiliriz.

Arzeylediğim bu ıslahın vücut bulmasına bizzat Genel Müdürün de samimî bir kanaatle iştirak ettiğini memnuniyetle arzede bilirim.

Genel Müdürlüğün bünyesini taşıyan ve gelirinin mühim bir kısmını eriten bu insan kalabalığının giderilmesi ve daha tasarruflu bir kadro içi derandımanlı bir mesai tanzimi suretiyle gelirin artırılması hususunda Genel Müdürün sarfetmekte olduğu arzu ve emek yeni bir kanunla idareye temin edildiği takdirde Devlet Bütçesine yardımcı olan Tekel İdaresinin gelirinde derhal bir artışın husul bulacağına kanaat ederken idareden memleket ve Devletin beklediği gayeyi olgun bir surette kavramış olan Genel Müdürlüğe bu imkânı vermemizin bir icap ve zaruret olduğunu arz ederim.

Tokad Milletvekili
Sıtkı Atanç

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/90
Karar Nö. 40

19 . II . 1951

Yüksek Başkanlığa

Tekel Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçesi hakkında Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 30 . II . 1950 tarihli ve 71/1723 sayılı tezkeresi ile Yüksek Meclise sunulan Kanun tasarısı komisyonumuza havale buyurulmakla Gümrük ve İhisarlar Vekili Nuri Özsan, Tekel Genel Müdürü Hadi Hüsmen ve Maliye Bakanlığının yetkili temsilcisi hazırladıkları halde incelenip görüşüldü.

Bu tasarımı komisyon adına inceleyen rapor-törün raporu okunduktan ve tümü üzerinde incelemeler ve görüşmeler yapıldıktan sonra bölümlerin tetkikına başlanmıştır.

Gider Bütçesi:

Adi ve yatırım olmak üzere iki kısmı ihtiva eden Tekel Genel Müdürlüğünün 1951 yılı Bütçesinde adi bütçe kısmı olan (A/1) cetveli toplamı geçen seneye nazaran (2 443 825) lira bir noksanlıkla (20 128 632) lira olarak teklif edilmiş bulunmaktadır.

Kısımlar itibariyle bu noksanlığın tahlili şöyledir: İkinci personel giderlerinde (1 761 956) üçüncü yönetim giderleri kısmında (332 999), dördüncü daire hizmetleri kısmında (438 870), beşinci borçlar kısmında (10 000) lira bir eksiliş ve altıncı yardımlar kısmında (100 000) liralık bir artış görülmektedir.

Bu eksilme ve çoğalmanın bölümler itibariyle tahli, gerek Hükümetin gerekçesinde ve gerekse komisyon raportörünün raporunda tafsilen izah edilmiştir.

Bölümlerin incelenmesinde komisyonca (A/1) cetveli üzerinde şu hareketler yapılmış bulunmaktadır: 204 neü bölümden (40 000) lira indirilmiştir. Alınan izaha göre bu paranın tütün hastalıkları hakkında getirilecek bir uzman ücreti karşılığı olarak konduğunu halbuki tütün hastalıklarıyla ve bilhassa tripis ile mücadelenin Tarım Bakanlığının vazifesi cümlesinden bulunması ve ihtisas bakımından da bilecüm-

le nebat hastalıklarıyla mücadele keyfiyetinin bu Bakanlık dışında bir daireyi meşgul etmiyerek bir takım israfların da önlenmesinin icap ettiği, gerçe Tütün Kanunu bu idareye böyle bir vazife vermiş ise de her teşekkülün kendi esas görevi içinde kalması lüzum ve zarureti karşısında bu noktanın da düzeltilmesi gerektiği uzun tartışmalara sebep olmuş ve neticede bu mucip sebepler Komisyonumuzca vârit görülerek Hükümetin, hizmet tedahülüne sebep olan kanun hükümlerini telif etmesini ve bu bölümden (40 000) liranın indirilmesini uygun bulmuştur.

207 nci Dil ikramiyesi bölümüne 20 000 lira eklenmiş ve Genel Müdürlük öteberi giderlerinden de (20 000) liralık bir tasarrufun yapılması mümkün görülerek gerekli indirmeler yapılmıştır. Döşeme ve demirbaş maddesinin gelecek yıl ikiye ayrılarak miktarlarının ayrı olarak tesbiti ve bu suretle kontrolün daha kolay olacağı anlaşıldığından keyfiyetin raporumuzda yer alması uygun görülmüştür.

307 nci yolluklar bölümünün ikinci geçici görev yolluğu maldesinden (35 000) lira, bu hususta daha tasarruflu hareket edilmesini temin maksadiyle ve beşinci yabancı uzmanlar yolluklarından yukarıda arzedilen uzmanın getirilmesinden vazgeçilmesi itibariyle (15 000) lira indirilmiştir.

308 nci tedavi giderleri bölümünün ikinci ve üçüncü maddelerine daha fazla ödenek konmasını temin maksadiyle birinci Genel Müdürlük kısmında (13 000) lira indirilmiş ve ikinci fabrikalar maddesine (3 000) ve üçüncü iller maddesine de (10 000) lira eklenmiştir.

421 nci bölümün ikinci maddesindeki emanet ambarları giderlerinin bütçe giderleri arasında yer almasının doğru olmadığı ve bu hizmetin doğrudan doğruya mütedavil sermayeyi ilgilendirmesi sebebiyle bütçeden çıkarılması gerektiği anlaşıldığından ödenek indirilmiş ve bütçenin tevziinden sonra % 60 artırılmış bulunan Milletlerarası Kurum ve derneklere iştirak hissesi kar-

şılığı olarak mevcut ödeneğe daha (3 120) liranın ilâvesi kabul edilmiştir.

Bu değişikliklerle Tekel Genel Müdürlüğünün (A/1) cetveli toplamı (19 791 752) lira olarak tesbit ve kabul edilmiştir.

(A/1) cetvelinin görüşülmesi sırasında kouruma ve tahsil memurları hayvanları için verilen ayda 15 liralık miktarın kifayetsizliği anlaşımış ve nayvan beslemek mecburiyetinde olan bütün Devlet memurları için bugünün şartlarına ve rayice uygun bir bedel kabul edilmesi hususunda Hükümetin incelemelerde bulunarak bu gayriâdil vaziyetin ıslahına tevessül olunmasının raporumuzda belirtilmesi kabul edilmiştir.

Yukarda da arz ve izah edildiği ve hile bu idare bünyesinde yer alan ve Genel Müdürlük mevzuuna giren bazı nebatların hastalıklarıyla mücadele ifasıyla görevlendirilen mücadele teşkilâtının kaldırılması ve mevcut tesislerinin Tarım Bakanlığına devri, bu yıl dahi müştereken çalıştırma hususunun temini maksatlarıyla Tarım Bakanlığı ile sıkı temasa geçilmesi ve gelecek yıla kadar bu işin halli Komisyonumuzca temenni edilmiş bulunmaktadır.

(A/2) cetveline gelince :

Yatırımlar kısmına giren hizmetler için bu yıl (13 641 521) lira teklif edilmiş bulunmaktadır.

Bilindiği gibi İdare İstanbul'da Maltepe'de yeni bir sigara fabrikasının kurulmasına karar vererek gerekli istimplâkleri yapmış ve Amerika'ya da bu fabrikanın ihtiyacı olan gerekli makineleri sipariş etmiştir. Fabrika henüz temel atma safhasında bulunduğu için yapılan hesaplara göre fabrika inşasının durdurulması ve sipariş edilerek gelmiş bulunması makinelerin mevcut fabrikalara monte edilmesiyle aynı randımanı elde etmenin mümkün olduğu ve bu suretle mühim bir tasarruf temin edileceği anlaşıldığından fabrika inşasından sarfınazar olduğu ifade edildiğinden 906 ncı bölümden (2 900 000) liranın indirilmesi mümkün görülmüştür. 902 ncı bina yaptırma ve satınalma giderleri bölümündeki ödeneğin programında

bu yıl İzmir şarap Fabrikası kazan dairesinin yapılması, Gaziantep Rakı ve Soma Fabrikasının nakli, likör fabrikasının açılan yol münasebetiyle yıkılan mamul ambarı ön duvarının inşası, çay fabrikası noksanlarının ikmali, Samsun mamul tütün ambarı inşasının devamı, İzmir Tütün Fabrikası mamul tütün ambarı ile iki stok ambarının yapılması bulunmaktadır. Rize Çay Fabrikasının noksanlarının ikmali halinde yılda 250 ton kuru çay istihsal edecek bir hale geleceği ve ileride bu kapasite tesisatının ikmaliyle 750 ton kapasiteye çıkarılacağı ifade edilmiş bulunmaktadır.

Binaenaleyh (A/2) cetveli toplamı da 2,9 milyon noksaniyle (10 741 521) lira olarak kabul edilmiştir.

Gelir Bütçesi :

Gelir Bütçesi de geçen yıla nazaran (3 092 504) lira noksaniyle (213 574 428) lira olarak tahmin edilmiş bulunmaktadır.

Tasarının sevkından sonra satış kârlarını değiştirecek bazı faktörlerin hâsıl olduğu ve bilhassa yüksek kalitedeki sigara satışlarının mühim bir surette artması ve memleketimize vukubulan geniş mikyastaki muhaceret birinci satış kârları bölümüne daha (430 000) liranın ve aynı sebeple savınma vergilerine de (460 000) liranın ilâvesini mümkün kılmıştır.

İçersinde destekleme alımları hizmet ücreti de bulunan 6 ncı bölümden bu hizmete tekabül eden (250 000) liranın da düşülerek 1948 ve 1949 yıllarında yapılan aynı hizmet için aynı miktarlarda ilâve edilecek paralarla yeniden açılan yedinci (destekleme alımları hizmet ücretleri) bölümüne (750 000) liranın konulması mümkün olmuş ve bu suretle Gelir Bütçesinde (1 390 000) liralık bir artış hâsıl olmuş ve bu hesapla Gelir Bütçesi (214 964 428) lira olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Yukardaki izaha göre satış kârlarında hâsıl olan Tekel geliri fazlalığının ve bütçe giderlerinin azalmış bulunmasının neticesi olarak satışların tahlilini ihtiva eden ve Hükümet hissesini gösteren tablonun aşağıdaki şekilde olmasını gerektirmiştir.

Satışların tahlili

	Ölçü	Satış	Vasati fiyat Kr. S.	Satış masrafları	Satış bedeli	Kâr
Tütün :						
Satış	Kilo	18 467 050	781,83		144 380 940	
Maliyet			386,15	71 310 510		
Beyiye			37,29	6 886 360		
Nakliye muh.			34,41	6 365 330	84 562 200	59 718 740
Tuz :						
Satış	Ton	250 000	4260,—		10 650 000	
Maliyet			790,—	1 974 210		
Nakliye muh.			1257,—	3 143 790	5 118 000	5 532 000
Çay :						
Satış	Kilo	1 652 540	1575,79		26 040 640	
Maliyet			800,89	13 235 080		
Beyiye			94,50	1 561 650		
Nakliye			23,93	395 450	15 192 180	10 848 460
Bira :						
Satış	Litre	18 000 000	58,89		10 600 000	
Maliyet			24,16	4 349 400		
Nakliye muh.			16,25	2 925 000	7 274 400	3 325 600
İspirtolar :						
Satış	Litre	5 600 000	125,67		7 037 420	
Maliyet			84,15	4 712 290		
Nakliye muh			29,36	1 644 050	6 356 340	681 080
Rakılar :						
Satış	»	6 100 000	600,91		36 655 500	
Maliyet			198,61	11 810 250		
Beyiye			14,42	879 730		
Nakliye muh			56,15	3 424 870	16 114 850	20 540 650
Saraplar :						
Satış	»	4 500 000	45,58		2 042 000	
Maliyet			38,23	1 720 330		
Nak. Muh.			—	—	1 720 330	321 670
D. İçkiler :						
Satış	»	808 500	555,89		4 494 310	
Maliyet			326,85	1 834 080		
Beyiye			13,34	107 860		
Nak. Muh.			66,22	486 880	2 428 820	2 065 490
Barut :						
Satış	Lira				11 358 200	
Maliyet			% 60,60	6 821 940		
Beyiye			% 4,27	485 000		
Nak. Muh.			% 6,53	741 680	8 048 620	3 309 580

	Ölçü	Satış	Vasatî fiyat Kr. S.	Satış masrafları	Satış bedeli	Kâr
Kibrit :						
Satış	Sandık	57 000	10 000		5 700 000	
Maliyet			7 658	4 023 060		
Beyiye			600	342 000		
Nak. Muh.			713	406 410	4 771 470	928 530
Satış kârları :						
Haricî satış kârları					1 000 000	
Maliyete giren bütçe giderleri ve sair gider					7 014 070	8 014 070
						115 285 870
Faiz. amortisman, sabit kıymetler, sigorta ve sair masraflar						3 935 137
Bütçe B cetvelinde gösterilen satış kârları						111 350 733
Bütçe geliri					1 455 000	
768 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla gelir kaydedilen					2 247 000	
Destekleme alımları hizmet ücretleri					750 000	
Millî Savunma Vergisi					99 161 695	103 613 695
Bütçe geliri toplamı						214 964 428
Bütçe giderleri					30 533 273	
Tayyare Resmi					1 212 050	
Belediyeler hissesi					4 203 870	35 949 197
Hazine hissesi						179 015 235

Bütçe tasarısı :
Tasarının bir ve ikinci maddelerinin ödenek ve gelir tahmine ait miktarları yukardaki izahlar dairesinde değiştirilmiş ve diğer maddeleri ay- niyle kabul edilmiştir.

Tekel Genel Müdürlüğünün 1951 yılı bütçe tasarısı cetvelleriyle birlikte Kamutayın onayı- na arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunu- lur.

Başkan İstanbul <i>E. Adakan</i>	Başkan V. Burdur <i>F. Çelikbaş</i>	Sözcü Çanakkale <i>E. Kalafat</i>
Kâtip Bursa <i>H. Şaman</i>	Afyon K. <i>A. Veziroğlu</i>	Antalya <i>A. Sarıoğlu</i>
Aydın <i>E. Menderes</i>	Balıkesir <i>E. Budakoğlu</i>	Bolu <i>M. Güçbilmez</i>

Çanakkale <i>K. Akmanlar</i>	Diyarbakır <i>M. Ekinci</i>	Elâzığ <i>O. F. Sanaç</i>
Erzincan Muhalifim <i>N. Pekcan</i>	Giresun <i>M. Şener</i>	Hatay Muhalifim <i>C. S. Siren</i>
İstanbul <i>A. H. Başar</i>	İstanbul <i>F. Sayımer</i>	İstanbul <i>C. Türkgeldi</i>
Kastamonu <i>H. Türe</i>	Kırklareli <i>Ş. Bakay</i>	Konya <i>R. Birand</i>
Konya <i>M. A. Ülgen</i>	Malatya Muhalifim <i>M. S. Eti</i>	Mardin Muhalifim <i>R. Erten</i>
Mardin <i>K. Türkoğlu</i>	Ordu <i>R. Aksoy</i>	Seyhan <i>Dr. S. Barı</i>
Sivas <i>H. İmre</i>	Tokad <i>S. Atanç</i>	Trabzon <i>S. F. Kalaycıoğlu</i>
	Van Muhalifim <i>F. Melen</i>	

Tekel Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçe Kanunu tasarısı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1. — Tekel Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan giderleri için bağlı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (20 128 632) lira ve yatırım giderleri için de bağlı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (13 641 521) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Tekel Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe yılı gelirleri, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (213 574 428) lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Tekel Genel Müdürlüğünün 30 . IV . 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine giren hizmetlileri kadroları, (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir. 3656 sayılı Kanunun (9) ncu maddesi gereğince muvakkat mahiyetteki hizmetler için Bakanlar Kurulu kararı ile kadro alınabilecek tertipler, (E) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu kadrolar ertesi yıl Bütçe Kanunu tasarısı ile birlikte Büyük Millet Meclisine sunulur. Bunların eldeki kadrolara ilâve olmaması şarttır.

MADDE 4. — 26 . V . 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 29 ncu maddesi gereğince :

A) Gelir nevilerinden her birinin dayandığı hükümleri gösteren (C) cetveli;

B) Gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeye yetki veren kanunları gösteren (G) cetveli, bu kanuna bağlıdır.

MADDE 5. — Tekel gelirlerinin hususi hükümlerine göre tarh ve tahsiline 1951 Bütçe yılında da devam olunur.

MADDE 6. — Geçen yıl borçları bölümündeki ödenek üstünde çıkan ve 1950 yılı Bütçesinin ait olduğu tertibinde karşılığı bulunan borçlar ilgili oldukları hizmet bölümlerinden bu bölüme Maliye Bakanlığınca aktarılacak öde-

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1. — Tekel Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan giderleri için bağlı (A-1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (19 791 752) lira ve yatırım giderleri için de bağlı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (10 741 521) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Tekel Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe yılı gelirleri, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (214 946 428) lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Ayniyle kabul edilmiştir.

Hü.

B. K.

neklerden ödenir.

1928 - 1949 Bütçe yıllarına ait olup da Muhasebei Umumiye Kanununun 93 ncü maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçelerinde bulunan borçlar 1951 yılı Bütçesinin ilgili hizmet tertiplerinden veya 3 - 6 ncı kısım bölümleriyle yatırım bölümleri artıklarından eski yıllar borçları bölümlerine Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

MADDE 7. — Fevkalâde hallerin devamı müddetince Tekel Genel Müdürlüğünün fabrika, tuzla, işletme evleri gibi iş yerlerinde toplu olarak çalıştırdığı işçilerle hizmetlilere (Bu iş yerlerinde çalışan memurlar dâhil), giderleri döner sermayeden ödenmek üzere, çalıştıkları günlerde günde bir defa yemek verilebilir.

MADDE 8. — Gider bölümlerinden yapılacak sarfiyata ait formül bağı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 9. — 20 . V . 1946 tarihli ve 4896 sayılı Kanuna bağı cetvelde yazılı kadrolardan bağı (L) işaretli cetvelde gösterilenler 1951 Bütçe yılında kullanılamaz.

MADDE 10. — İntifaı Tekel İdare-sine ait olup Hazine namına tapuya bağlanmış veya henüz tescil muameleleri ikmal edilmemiş bulunan gayrimenkullerin Genel Müdürlük namına yapılacak intikal ve tescilleri muameleleri her türlü harç ve resimden istisna edilmiştir.

MADDE 11. — Bu kanunun hükümleri 1 Mart 1951 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu kanunu Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Aġaođlu

MADDE 7. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Ayniyle kabul edilmiştir.

Hü.

B. K.

Devlet Bakanı <i>F. L. Karaosmanoğlu</i>	Adalet Bakanı <i>H. Özyörük</i>
Millî Savunma Bakanı <i>R. Ş. Ince</i>	İçişleri Bakanı <i>R. Nasuhioğlu</i>
Dışişleri Bakanı <i>F. Köprülü</i>	Maliye Bakanı <i>H. Ayan</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>T. İleri</i>	Bayındırlık Bakanı
Eko. ve Ticaret Ba. <i>Z. H. Velibeşe</i>	Sağ. ve Sos. Y. Ba.
G. ve Tekel Bakanı <i>N. Özsan</i>	Tarım Bakanı <i>N. İyriboz</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Kurtbek</i>	Çalışma Bakanı Bayındırlık B. V. <i>H. Polatkan</i>
İşletmeler Bakanı <i>M. Ete</i>	

(A/1) - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonea kabul edilen Lira
<i>İkinci kısım - Personel giderleri</i>					
I - Aylıklar ve ücretler					
201		Memurlar ücreti			
	1	Genel Müdürlük memurları ücreti	2 626 677	2 476 300	2 476 300
	2	Fabrikalar ve işletmeler memurları ücretleri	2 258 485	2 350 000	2 350 000
	3	İller memurları ücreti	6 611 838	6 275 400	6 275 400
		Bölüm toplamı	11 497 000	11 101 700	11 101 700
202		Hizmetliler ücreti			
	1	Genel Müdürlük hizmetlileri ücreti	628 680	556 140	556 140
	2	Fabrikalar ve işletmeler hizmetlileri ücreti	315 960	308 280	308 280
	3	İller hizmetlileri ücreti	2 086 620	2 034 480	2 034 480
		Bölüm toplamı	3 031 260	2 898 900	2 898 900
203		Geçici hizmetliler ücreti			
	1	Genel Müdürlük geçici hizmetliler ücreti	33 125	23 400	23 400
	2	Fabrikalar ve işletmeler geçici hizmetliler ücreti	34 475	8 400	8 400
	3	İller geçici hizmetliler ücreti	8 400	7 200	7 200
		Bölüm toplamı	76 000	39 000	39 000
204		Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının ücreti	175 000	50 000	10 000
II - Başka haklar					
0		Geçici tazminat	20 000	0	0

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira-	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
206		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar			
	1	Genel Müdürlük memurları çocuk zammı	71 000	66 000	66 000
	2	Fabrikalar ve işletmeler çocuk zammı	105 000	100 000	100 000
	3	İller memurları çocuk zammı	524 000	520 000	520 000
	4	Genel Müdürlük memurları doğum yardımı	8 750	6 400	6 400
	5	Fabrikalar ve işletmeler doğum yardımı	9 375	9 000	9 000
	6	İller memurları doğum yardımı	31 875	50 000	50 000
	7	Genel Müdürlük memurları ölüm yardımı	5 000	4 000	4 000
	8	Fabrikalar ve işletmeler memurları ölüm yardımı	5 300	4 000	4 000
	9	İller memurları ölüm yardımı	19 700	15 000	15 000
	10	Yakacak zammı	17 000	17 000	17 000
		Bölüm toplamı	797 000	791 400	791 400
207		3656 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince ödenecek yabancı dil para mükâfatı	20 000	0	20 000
0		İkramiyeler:	800 000	0	0
209		5434 sayılı Kanun gereğince Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	1 421 696	1 200 000	1 200 000
210		Temsil ödeneği	2 100	2 100	2 100
218		Kasa tazminatı	265 000	260 000	260 000
		İkinci kısım toplamı	18 105 056	16 343 100	16 323 100

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
<i>Üçüncü kısım - Yönetim giderleri</i>					
301		Büro giderleri			
	1	Genel Müdürlük kırtasiye giderleri	15 000	13 500	13 500
	2	Genel Müdürlük döşeme ve demirbaş giderleri	10 000	9 000	9 000
	3	Genel Müdürlük öteberi giderleri	40 000	30 000	10 000
	4	Genel Müdürlük aydınlatma giderleri	13 500	15 000	15 000
	5	Genel Müdürlük ısıtma giderleri	22 000	20 000	20 000
		Bölüm toplamı	100 500	87 500	67 500
302		İller büro giderleri			
	1	Kırtasiye	85 000	80 000	80 000
	2	Döşeme ve demirbaş	40 000	40 000	40 000
	3	Öteberi giderleri	56 000	48 000	48 000
	4	Aydınlatma	29 000	40 000	40 000
	5	Isıtma	108 000	100 000	100 000
		Bölüm toplamı	318 000	308 000	308 000
303		Matbu evrak ve defterler	100 000	90 000	90 000
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri			
	1	Genel Müdürlük posta ve telgraf ücreti	35 000	25 000	25 000
	2	İller posta ve telgraf ücreti	275 000	220 000	220 000
	3	Genel Müdürlük telefon ve başka muhabere ücret ve giderleri	60 000	50 000	50 000
	4	İller telefon ve başka muhabere ücret ve giderleri	40 000	45 000	45 000
		Bölüm toplamı	410 000	340 000	340 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonda kabul edilen Lira
305		Kira karşılığı			
	1	Merkez	152 000	1	1
	2	İller	443 000	425 000	425 000
		Bölüm toplamı	595 000	425 001	425 001
306		Giyeceler	100 000	125 000	125 000
307		Yolluklar			
	1	Sürekli görev yolluğu	60 000	55 000	55 000
	2	Geçici görev yolluğu	440 000	380 000	345 000
	3	Müfettişler yolluğu	120 000	120 000	120 000
	4	Yabancı memleketler yolluğu	60 000	60 000	60 000
	5	Yabancı uzman hizmetlilerle tercümanlarının yolluk ve gi- derleri	40 000	20 000	5 000
		Bölüm toplamı	720 000	635 000	585 000
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi giderleri, yol- lukları ve başka giderleri			
	1	Genel Müdürlük memurları	23 000	23 000	10 000
	2	Fabrikalar ve işletmeler me- murları	12 000	12 000	15 000
	3	İller memurları	35 000	35 000	45 000
		Bölüm toplamı	70 000	70 000	70 000
		Üçüncü kısım toplamı	2 413 500	2 080 501	2 010 501
		<i>Dördüncü kısım - Daire hizmetleri</i>			
403		Temsil giderleri	5 000	4 000	4 000
405		5190 sayılı Kanun gereğince koruma ve tahsil memurları hayvanları giderleri			
	1	Memurlara verilecek hayvan yem bedeli	107 000	100 000	100 000
	2	Hayvan satınalma karşılığı	3 000	3 000	3 000
		Bölüm toplamı	110 000	103 000	103 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
407		Genel Muhasebe Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren giderler			
	1	Geri verilecek paralar	10 000	10 000	10 000
	2	Mahkeme harçları	40 000	40 000	40 000
	3	Kaçığın Meni ve Takibine dair olan 1918 sayılı Kanun ve ek- leri gereğince yapılacak öde- meler	15 000	15 000	15 000
	4	Bina ve Arazi vergisi	5 000	3 000	3.000
	5	Nispeti kanunla muayyen aidat ve ikramiye	500	500	500
		Bölüm toplamı	70 500	68 500	68 500
417		5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergi ve resimler	50 000	20 000	20 000
418		Para nakil giderleri	435 000	360 000	360 000
419		Mahkeme giderleri	20 000	40 000	40 000
420		Tecrübe, ıslah ve mücadele gi- derleri			
	1	İşçi ücretleri	200 000	101 000	101 000
	2	İdare masraları	0	18 500	18 500
	3	Teknik masralar	0	40 500	40 500
	4	Fidelik müsabakaları	0	5 000	5 000
	5	Bağ yardımı	0	5 000	5 000
	6	Müskirat fabrikaları örnek bağları masrafları	0	10 000	10 000
	7	Mücadele giderleri	0	30 000	30 000
		Bölüm toplamı	230 000	210 000	210 000
421		Kaçığı takip ve önleme gider- leri			
	1	Ekim yazma giderleri	170 000	150 000	150 000
	0	Emanet ambarı	250 000	250 000	0
	2	Muhafaza ve taşıma giderleri	20 000	15 000	15 000
	3	Kaçakla mücadele giderleri	25 000	5 000	5 000
		Bölüm toplamı	465 000	420 000	170 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
451		Yayın giderleri			
	1	Satınalma ve abone karşılığı	10 000	5 000	5 000
	2	Başka her çeşit giderler	15 000	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	25 000	15 000	15 000
453		Milletlerarası kurum ve dernekler giderleri			
	1	İştirak hissesi karşılığı	5 200	5 200	8 320
	2	Kongre ve konferanslara iştirak edeceklerin yollukları ile diğer giderleri	10 000	15 000	15 000
		Bölüm toplamı	15 200	20 200	23 320
457		İç kongreler	1	1	1
0		Propaganda ve sergi giderleri	210 000	0	0
459		Spor giderleri	10 000	7 500	7 500
476		Kurs ve öğretim giderleri			
	1	Kurs genel giderleri	2 000	1 000	1 000
	2	Öğrenci bursları ve başka her çeşit giderler	108 200	82 830	82 830
		Bölüm toplamı	110 200	82 830	83 830
480		Yurt dışı acente ve mümessiliklerin her türlü giderleri	75 000	40 000	40 000
		Dördüncü kısım toplamı	1 830 901	1 392 031	1 145 151

Beşinci kısım - Borçlar

501		Geçen yıl borçları	40 000	40 000	40 000
502		Eski yıllar borçları			
	1	1946 - 1949 yılları borçları	50 000	40 000	40 000
	2	1928 - 1945. » »	5 000	5 000	5 000
		Bölüm toplamı	55 000	45 000	45 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenēği Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
505		Hükme baēlı borçlar	50 000	50 000	50 000
		Beşinci kısım toplamı	145 000	135 000	135 000
<i>Altıncı kısım - Yardımlar</i>					
602		İşçi kurul ve sendikalarına	25 000	25 000	25 000
604		Çeşitli hayır kurumlarına	3 000	3 000	3 000
605		4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu gereēince şarapçılara verilecek prim ve yapılacak başka ödemeler	50 000	150 000	150 000
		Altıncı kısım toplamı	78 000	178 000	178 000
KISIMLAR TOPLAMI					
		İkinci kısım toplamı	18 105 056	16 343 100	16 323 100
		Üçüncü kısım toplamı	2 413 500	2 080 501	2 010 501
		Dördüncü kısım toplamı	1 830 901	1 392 031	1 145 151
		Beşinci kısım toplamı	145 000	135 000	135 000
		Altıncı kısım toplamı	78 000	178 000	178 000
		GENEL TOPLAM	22 572 457	20 128 632	19 791 752

(A/2) - CETVELİ

Yedinci kısım - Yatırımlar

I - Yapı ve İmar işleri

901	Onarma işleri			
1	Genel Müdürlük	25 000	20 000	20 000
2	Fabrikalar ve işletmeler	225 000	200 000	200 000
3	İller	250 000	240 000	240 000
	Bölüm toplamı	500 000	460 000	460 000

B.	M.	Ödenğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenği Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonea kabul edilen Lira
902		Bina satınalma ve yaptırma giderleri			
	1	Fabrikalar ve işletmeler	400 000	450 000	450 000
	2	İller	891 000	600 000	600 000
		Bölüm toplamı	1 291 000	1 050 000	1 050 000
903		Satınalınacak taşıtlar karşılığı	85 000	15 000	15 000
904		Demirbaş, makina satınalma ve kurma giderleri	0	0	1 300 000
	0	Mevcut makina ve tesislerin yenilenmesi	544 000	} 1 300 000	0
	0	Mevcutlara ilâveten alınacak makinalarla yeniden yapılacak tesisler karşılığı	956 000		
		Bölüm toplamı	1 500 000	1 300 000	0
905		5113 sayılı Kanun gereğince yaptırılacak ve satınalınacak tütün bakım ve işleme ev ve ambarları giderleri	3 750 000	3 250 000	3 250 000
906		4898 sayılı Kanun gereğince yeniden yapılacak fabrika, imal ve doldurma evleriyle mevcutlarının genişletilmesi giderleri	7 000 000	5 339 000	2 439 000
907		Çamaltı ve Yavşan tuzlalarında yaptırılacak yeni tesis ve tevsi giderleri	1 250 000	1 500 000	1 500 000
		II - Sermaye teşkili			
908		5089 sayılı Kanun gereğince şaraplık üzüm bağı yetiştirecıklere yapılacak ikraz	200 000	75 000	75 000
909		5433 sayılı Kanun gereğince Rize Çay Fabrikası taksiti	0	652 521	652 521
		GENEL TOPLAM	15 576 000	13 641 521	10 741 521

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı tahminleri Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Komisyonca tahmin edilen Lira
1		Satış kârları (Tekel geliri)	111 979 734	110 920 733	111 350 733
2		Çeşitli gelirler	630 000	870 000	870 000
3		Para cezaları	235 000	235 000	235 000
4		Çeşitli hasılat	320 000	250 000	250 000
5		Geri alma	65 000	100 000	100 000
6		768 sayılı Bakanlar Kurulu kararı gereğince gelir kaydı lâzım gelen	0	2 497 000	2 247 000
7		Destekleme alımları hizmet ücreti	0	0	750 000
		Nâzım gelirler			
8		Tütün, İçki, Tuz, Kibrit Satınma vergileri	97 252 190	98 701 695	99 161 695
		TOPLAM	210 481 924	213 574 428	214 964 428

C - CETVELİ

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin dayanakları			
Tarihi	Nev'i	No.	Ö Z E T
<i>Tütün</i>			
17.6.1938	Kanun	3437	Tütün ve Tütün İhisarı kanunu
28.5.1934	»	2460	Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkında
17.5.1940	»	3828	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair kanunun 12 nci maddesi
29.5.1941	»	4040	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 numaralı kanuna ek kanunun 27 nci maddesi.
27.5.1942	»	4226	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 ve 4040 numaralı kanunların bazı hükümlerinin değiştirilmesine ve bazı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dair kanunun 7 nci maddesi.
25.5.1943	»	4415	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4226 sayılı kanunlarla tapu harçları hakkındaki 1451 sayılı kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesine dair.
14.6.1943	»	4437	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlara ek kanun.
26.3.1945	»	4708	Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki kanunu değiştiren kanun.
4.1.1940	Kararname	2/12537	Tütün ve Tütün İhisarı Kanunu tatbik suretini gösteren nizamname.
10.6.1944	»	3/962	Nizamnamenin 37 nci maddesinin değiştirildiğine dair.
3.9.1941	»	2/16540	4040 sayılı kanunun 27 nci maddesi mucibince asker sigaraları H. talimatname.
8.1.1948	»	3/6830	Tütün ve tütün ihisarı tüzüğü'nün 2 nci maddesinin 1 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında karar
<i>Tuz</i>			
11.12.1936	Kanun	3078	Tuz kanunu
29.5.1941	»	4040	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 numaralı kanuna ek kanunun 27 nci maddesi.

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin dayanakları			Ö Z E T
Tarihi	Nev'i	No.	
25.5.1943	Kanun	4415	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4226 sayılı kanunlarla tapu harçları hakkındaki 1451 sayılı kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesine dair.
14.6.1943	»	4437	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlara ek kanun.
<i>İspirto ve ispirotolu içkiler</i>			
8.6.1942	Kanun	4250	İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu
17.5.1940	»	3828	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair kanunun 12 nci maddesi
29.5.1941	»	4040	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 numaralı kanuna ek kanunun 27 nci maddesi
27.5.1942	»	4226	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 ve 4040 numaralı kanunların bazı hükümlerinin değiştirilmesine ve bazı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dair kanunun 7 nci maddesi
28.5.1943	»	2460	Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkında
1.8.1942	Kararname	2/18435	İnhisarlar İdaresinin 12. VII. 1942 tarihinden itibaren inhisar dışında olarak buz, gazoz, soda, malt hulâsası, asid karbonik ve kolonya yapıp satmasına izin verildiği hakkında kararname
15.8.1943	»	2/18617	4250 sayılı kanunun 10 ve 20 nci maddelerine göre dış memleketlerden getirilen ispirotolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelerden ve yurda sokulan ispiro ve ispirotolu içkilerden alınacak inhisar resmi miktarının tâyini ve yurt içinde satılan inhisar altındaki ispiro ve ispirotolu içkilerden alınacak inhisar resminin asgari ve âzami hadlerinin tesbiti hakkında kararname
16.1.1943	»	2/19329	Bir kısım sıhhi müesseselerle eczanelere verilecek ispirotoların fiyatı hakkında kararname
25.5.1943	»	4415	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4226 sayılı kanunlarla tapu harçları hakkındaki 1451 sayılı kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesine dair
14.6.1943	»	4437	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlara ek kanun

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin

Tarihi	dayanakları Nev'i	No.	Ö Z E T
4 . 9 . 1944	Kanun	4658	İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı hakkındaki 4250 sayılı kanunun 21 nci maddesinin değiştirildiğine dair.
26 . 3 . 1945	»	4708	Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki kanunu değiştiren kanun.

Barut ve patlayıcı maddeler, silâh ve teferruatı

14 . 1 . 1943	Kanun	4374	Barut ve patlayıcı maddeler, silâh ve teferruatı inhisarı hakkında kanun
24 . 6 . 1943	Kararname	2/20244	Barut maddelerine ait yeni satış fiatları

Kahve ve çay

25 . 5 . 1942	Kanun	4223	Kahve ve Çay İnhisarı Kanunu
25 . 8 . 1942	Kararname	2/18662	4223 sayılı kanunla inhisar altına alınan kahve ve çaylardan alınacak asgari ve âzami inhisar resmi hakkında kararname
29 . 4 . 1943	»	2/19827	Kahve ve çaydan alınacak inhisar resmi hakkında
11 . 6 . 1946	Kanun	4950	Kahvenin Tekel konusundan çıkarılması hakkında kanun.
20 . 5 . 1949	Kararname	3/9357	Çayın beher kilosundan alınacak Tekel Resminin en az 300. en çok 1500 kuruş olarak tesbiti hakkında kararname

Kibrit ve çakmaktaşı

29 . 12 . 1945	Kanun	4816	Kibrit ve çakmağın Tekel imtiyazına ilişkin sürenin uzatılması hakkındaki 4556 sayılı kanuna ek kanun
27 . 5 . 1946	»	4897	Kibrit ve çakmağın Tekel İdaresine geçimi ve İşletme İdaresinin Tekel Genel Müdürlüğüne devri hakkında kanun
8 . 2 . 1949	»	5321	Suni çakmak ve çakmak taşının tekel konusundan çıkarılmasına ve bu maddelerin Gümrük Resimlerinde değişiklik yapılmasına dair kanun

D - CETVELİ

Görevin adı	Sayı	Ücret	Görevin adı	Sayı	Ücret
İnşaat fennî müşaviri	3	700	Santral memuru, telefoncu	1	150
» » »	3	650	» » »	1	125
Fennî tesisatçı ,teknisiyen	3	600	» » »	1	115
» » »	5	550	» » »	1	100
» » »	8	500	Steno daktilo	1	260
» » »	5	450	» » »	2	225
» » »	7	400	Daktilo	3	200
» » »	8	350	»	2	170
» » »	8	300	»	10	150
» » »	1	260	»	20	125
Tercüman	1	600	»	15	115
»	1	500	»	29	100
»	1	450	»	8	85
Depo, ayırma ve dağıtma memuru	2	260	Başhemşire	1	200
» » » »	4	225	Pansumancı, hemşire, mürebbiye	2	170
» » » »	12	200	» » »	3	150
» » » »	13	170	» » »	4	125
» » » »	31	150	» » »	3	115
» » » »	19	125	» » »	2	100
» » » »	21	115	Koruma ve tahsil memuru ve takipçi	5	200
» » » »	9	100	» » »	15	175
Sanatkâr, ressam, şoför	9	260	» » »	123	150
» » »	1	250	» » »	493	125
» » »	7	225	İtfaiyeci, odacı, bekçi, kapıcı, kantar-		
» » »	9	200	cı, çamaşırçı, bahçıvan	2	170
» » »	3	170	» » » »	4	150
» » »	2	150	» » » »	20	125
» » »	2	125	» » » »	32	115
Lâborant	3	260	» » » »	106	100
»	2	225	» » » »	215	85
»	2	200	» » » »	756	75
»	2	170	Levazım ambarları bekçi ve hamalı	2	125
»	4	150	» » » »	3	100
»	1	125			
Santral memuru, telefoncu	2	200			

2099

E - CETVELİ

B. M.

203 1,2,3 Geçici hizmetliler ücreti

204 Yabancı uzmanlar ve hizmetlilerle tercümanlarının ücretleri

(S. Sayısı : 65)

G - CETVELİ

Kanun
No.

- 1050 Genel Muhasebe Kanununun 50 ve 52 ncici maddelerinde gösterilen hizmetler.
4898 Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkında.
5113 Tekel Genel Müdürlüğünce yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkında.

L - CETVELİ

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
2	Uzman müşaviri	2	750		fen memuru, şarap ve barut mütehassısı, eksper, harmanacı, doktor	4	400
3	İnceleme ve Denetleme Kurulu üyesi	2	625	7	Kısım âmiri	1	350
4	Teknik şef, yüksek mühendis Y. Mimar şef, kimyager, müşavir, avukat, satış mütehassısı, başharmanacı	2	550	8	Avukat, raportör, kısım âmiri, fen memuru, eksper harmanacı, doktor, diğçi	4	300
4	Şube müdürü, başmüdür, fabrika, atelye, depo müdürü	3	550	8	Sorumlu sayman, müdür, âmir, şube ve servis âmiri	5	300
5	Kontrolör, sorumlu sayman, müdür	4	475	9	Memur, muhasip, muhasip veznedar, veznedar	18	250
5	Başmüdür, fabrika, atelye, tuzla ve depo müdürü	1	475	10	» » » »	24	225
5	Teknik şef, mühendis, mimar, kimyager şef, müşavir avukat raportör, avukat, başekspert, harmanacı	2	475	11	» » » »	13	200
5	Şube müdürü, yardımcısı, başmüdür yardımcısı, fabrika, atelye, tuzla, depo müdürü yardımcısı ve şefi	1	475	12	» » » »	43	175
6	Mühendis, mimar, kimyager, avukat, raportör, kısım âmiri,			12	» » » »	137	150
				10	Avukat, fen memuru, doktor, diğçi, eczacı, eksper, harmanacı, istifçi başı, öğretmen	1	225
				12	Fen memuru, eksper, istifçi başı, öğretmen	2	175
							<u>269</u>

R - CETVELİ

Bölüm 201 — Memurlar ücreti

Madde 1 — Genel Müdürlük memurları ücreti

Madde 2 — Fabrikalar ve işletmeler memurları ücreti

Madde 3 — İller memurları ücreti

Yurt dışında açılmış veya açılacak olan fabrika, şube, acenta ve mümessillik ve ortaklıklarda istihdam olunacak memurların ücret farkları da bu maddelerden ödenir.

Bölüm 204 — Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının ücretleri

Sözleşmeleri mucibince verilecek ikramiye, mesken tazminatı, benzeri diğer bütün giderler bu tertipten ödenir.

Bölüm 301 — Büro giderleri

Madde 3 — Genel Müdürlük öteberi giderleri

Bölüm 302 — İller büro giderleri

Madde 3 — Öteberi giderleri

Yukardaki maddelerden şu masraflar karşılanır:

1. Bütçeden alınacak döşeme ve demirbaşların kıymetlerini artırmıyan tamir ve bakım giderleri,
2. Genel Müdürlük merkezindeki memurlarla yüksekokullarda okutturulan memur ve hizmetli çocuklarının ve burs talebelerinin muayeneleri ve âcil tıbbî müdahaleler için bulundurulması icabeden ilaçlarla sıhhi malzeme bedelleri,
3. İller teşkilâtına gönderilen kırtasiye, basılı kâğıt ve sair malzemenin ambalaj giderleri,
4. Şenlik giderleri,
5. İdarelerin taşınma giderleri,
6. Her çeşit ilânlar, (reklâm mahiyetindeki ilânlarla diğer masraf bölümlerinde yazılı ilânlar hariçtir.)
7. İdarelerin bulunduğu binalarda temizlik işlerinin gerektirdiği her çeşit giderler,
8. Müfettiş ve muhakkiklerce celp veya tayin olunan bilirkişilerle ifadelerine müracaat maksadiyle celplerine lüzum görülecek kimselere ait giderler ve takdir olunacak ücretler,
9. Cüzi miktardaki malzeme bedelleri, odun kırma ücreti, ısınma maddelerinin nakliye ücretleri, su bedelleri, soba kurma ücreti ve bütçenin diğer bölümlerinde karşılığı olmayan sair giderler,

Bölüm 302 — İller büro giderleri

Madde 1 — Kırtasiye

Madde 2 — Döşeme ve demirbaş

Madde 3 — Öteberi giderleri

Madde 4 — Aydınlatma

Madde 5 — Isıtma

B. 303 — Basılı kâğıt ve defterler

Bölüm 304 — Posta telgraf ve telefon ücret ve giderleri

Madde 2 — İller posta ve telgraf ücreti

Madde 4 — İller telefon ve başka haberleşme ücret ve giderleri

İşletmeler ve iş yerlerinin yukarıda yazılı giderleri hariçtir.

Bölüm 305 — Kira karşılığı.

Madde 1 — Merkez

Madde 2 — İller

Fabrikalar, iş yerleri ve işletmeler ihtiyacı dışında kira ile tutulacak bina ve arsalar bedelleri ve bu işle ilgili başka her çeşit giderler.

Bölüm 306 — Giyecekler

Yönetmelik esaslarına göre ödeme yapılır.

Bölüm 307 — Yolluklar

Madde 1 — Sürekli görev yolluğu

Madde 2 — Geçici görev yolluğu

Fabrikalar, işletmeler ve iş yerleri haricinde çalışan bilimum memur, hizmetli ve geçici hizmetlilerin ve bilânço tatbikina memur edilen Sayıştay ve Maliye Bakanlığı bütçelerinin yollukları yukarıki, tertiplerden ödenir.

Madde 4 — Yabancı memleketler yolluğu

Gerek yabancı memleketlerdeki şube, acenta, mümessillik ve fabrikalara ve gerek tetkikat için yabancı memleketlere gönderilecek idaremiz veya başka idarelerin memur, müfettiş, hizmetli ve geçici hizmetlilerinin yollukları da bu tertipten ödenir.

Madde 5 — Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının yolluk ve giderleri

Sözleşmeleri gereğince ödenecek yoluk ve her çeşit giderlerle kısa müddetler için ihtimar sanatları enstitüsü ve benzeri diğer teşekküllerden getirilecek uzmanlara verilecek yolluklar ve sözleşmeleri gereğince iase ve ibate gibi yapılacak başka her çeşit giderler bu tertipten ödenir.

Bölüm 403 — Temsil giderleri

Merkezde ve illerde yerli ve yabancılar için yapılacak her çeşit ziyafet ve ağırlama giderleri, satın alınacak bilet, çelenk ve benzeri bedelleri, resmî işler için yapılacak özel baş vurmalara mektupla veya tel ile verilecek cevaplarla sigara ve meşrubat giderleri, çeşitli yardımlar ve sair bütün temsil giderleri ;

Bölüm 407 — Mahkeme harçları

Mahkemelere ve icra dairelerine ödenecek harç, resim, vergi ve her türlü giderler bu tertipten ödenir. (Oyun kâğıdı kaçakçılığından doğan suçlara ait giderler dâhildir).

Madde 3 — Kaçağın meni ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanun ve ekleri gereğince yapılacak ödemeler

1918 sayılı Kanun ve ekleri hükümlerine göre hak edenlere verilecek peşin ikramiye ile kaçak takibinde ölen veya sakatlananlara 2550 sayılı Kanun gereğince verilecek tazminatlar ve Tekel altında bulunan oyun kâğıdı kaçakçılığından doğan ödemeler bu tertipten ödenir.

Madde 5 — Nispeti kanunla muayyen aidat ve ikramiye

Şarap imalâtında alınan hususi İstihlâk Resmini ödemediği şarap yapanları ihbar edenlere 1905 sayılı Kanununun 6 nci maddesinde yazılı nispetler dâhilinde verilmesi gereken ikramiyeler bu tertipten ödenir.

Bölüm 417 — 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergi ve resimler

Fabrika, atelye, bakım ve işleme, imal ve doldurma evleri ile tuzlalar ve emsali iş yerleri dışında kalan idarehane ve satış depoları ve büroların 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergi ve resimleri bu tertipten ödenir.

Bölüm 418 — Para nakil giderleri

Yaprak tütün, müskirat ilk maddeleri gibi hammaddelerin mubayaası için gönderilecek paraların nakil giderleri haricinde kalan diğer para nakil giderleri bu bölümden ödenir.

Bölüm 419 — Mahkeme giderleri

Bilümmum dâvaları İdare lehine intağ edenlere 2159 sayılı Kanunun 8 nci maddesi mucibince ödenecek vekâlet ücretleri, lüzumu görülen hallerde hariçten geçici olarak temin edilecek avukatlara verilecek her çeşit ücret ile delil tesbiti, bilir kişi ve muhammin ücretleri ve tekel altında bulunan oyun kâğıdı kaçakçılığından doğan suçlara ait dâvaların giderleri ve bu mevzular için yapılacak başka her çeşit giderler bu bölümden ödenir.

Madde 1 — İşçi ücretleri

Madde 2 — İdare masrafları

Madde 3 — Teknik masraflar

Madde 4 — Fidelik müsabakaları

Madde 5 — Bağ yardımı

Madde 6 — Müskirat fabrikaları örnek bağları masrafları

Enstitüler merkez ve taşra teşekküllerinin araştırma, inceleme, tecrübe, ıslah ve üretme işleri için satın alınacak ve istimlâk edilecek veya kira ile tutulacak olan bağ, bahçe, arsa bina, tarla, kuyu, ve bunlar için lüzumlu olan alât, cihaz, demirbaş, kitap, malzeme ve kırtasiye bedelleri ile taşıt giderleri, bu maksatlar için icabeden tesisatı kurma giderleri, tütün ekim bölgelerindeki tatbik işlerinde ekicilere parasız olarak fide dağıtmak üzere kurulan ve kurulacak olan örnek ve dağıtma fidelikleri giderleri, yukarda gösterilen işlerde çalıştırılacak işçilerin gündelik ve yollukları ile tütün ekicileri arasında yapılacak müsabakalarda kazananlara Genel Müdürlüğün takdiriyle mükâfat olarak verilecek para veya tütün ekimi ile ilgili malzeme bedelleri, enstitülerin merkez ve taşra teşekküllerinin yakacak, aydınlatma, posta ve telgraf giderleri, Tekel idarelerinin örnek bağlarının her türlü bakım masrafları ile diğer giderler yukarıki maddelerden ödenir.

Madde 7 — Mücadele giderleri

Tütün mahsulünün sağlığını korumak maksadiyle ekicilere fidelik tarla ve kurutma yerlerinde aydırılacak tedbirleri sağlamak ve bu meyanda kurulacak mücadele ve toplu örnek fidelikleri tesis etmek, için yapılacak giderlerle bu işler için yapılacak tesisat, malzeme, kira, teknisiyen yol giderleri, işçi gündelik masrafları ve bu maksatla yapılacak diğer her türlü giderlerle Tarım Bakanlığı teşkilâtı ile birlikte yapılacak mücadele kontrol giderleri bu tertipten ödenir.

Bölüm 421 — Kaçağı takip ve önleme giderleri

Madde 1— Ekim ve yazma giderleri

3437 sayılı Kanun ile tahmil edilen tütün tahmin, yazma, tartma ve itirazları tetkik işlerinde çalıştırılan hariçten alınmış üyelerin, tahdit komisyonları ve idare heyetlerinin gündelikleri; kanuna aykırı olarak ekilen tütünlerin sökülmesi, yasak ekimlerin menedilmesi uğrunda yapılacak her türlü giderlerle kanun tatbikatına ait diğer giderler bu tertipten ödenir.

Madde 2 — Emanet ambarları

Ekici tütünlerinin 3437 sayılı Kanununun tarif ettiği şekilde muhafaza ve bakımını sağlamak için kullanılan işçi, istifçi ve aktarmacıların gündelikleri ve kantarcı, markacı, koruyucu ve tartıcı gibi hizmetlilerin ücretleri ile diğer ambarlama ve bakım işleri, emanet ambarlarının kira bedelleri ve diğer müteferrik giderler bu tertibe dâhildir.

Madde 3 — Muhafaza ve taşıma giderleri

Tekele ait kaçak eşyanın nakil, muhafaza ve imha masraflarıyla zabıta ile müştereken yapılacak toplu hareketlerde zabıtaya ait yolluklar ve taşıt kiralari tekel altında bulunan oyun kâğıdı kaçakçılığından doğan giderlerle taşıma giderleri bu maddeden karşılanır.

Madde 4 — Kaçakla mücadele giderleri

Kaçakla gizli olarak uğraşma işleri için ihtiyar olunacak giderlerle muhbirlerin mükâfatlandırılması ve bunların zaruri giderleri ve bu hususta yapılacak başka her çeşit giderler bu tertipten ödenir.

Bölüm 451 — Yayın giderleri

M. 1 — Satınalma ve abone karşılığı

Fabrika, işletme ve iş yerleri de dâhil olmak üzere her türlü broşür, gazete, dergi ve eserlerin alım ve abone karşılığı bu tertibe dâhildir.

Madde 2 — Başka her çeşit giderler

Yaptırılacak tercüme ve etüd ücret ve giderleri, telif ücretleri, bastırılacak genel yazı, broşür, kitap, bilânço ve raporlar giderleriyle benzeri ve yayın işleriyle ilgili başka her çeşit giderler bu tertipten ödenir.

Bölüm 453 - Madde 1 — İştirak hissesi

Milletlerarası Şarap Ofisi ve benzeri tekel mevzuu ile ilgili diğer kurumlara verilecek katılma payları ve bu işlere ait başka her çeşit giderler bu bölümden ödenir.

Bölüm 459 — Spor giderleri

3580 sayılı Beden Terbiyesi Kanununa göre muhtelif işletmelerde vücuda getirilmiş veya getirilecek saha ve tesislerin inşa, tādil ve bakım giderleri her nevi spor malzemesi satınalma bedeli, spor için âhar mahalle gönderilecek sporeuların gittikleri yerlerdeki iâşe ve ibate giderleriyle yapılacak sair giderler bu bölümden ödenir.

Bölüm 476 - Madde 1 — Kurs genel giderleri

Tütün eksper ve müskirat fen memurları kursundaki öğrencilerin kırtasiye kitap ve iş gömleği bedelleriyle kurslara ait sair giderler bu tertipten ödenir.

Madde 2 — Öğrenci bursları ve başka her çeşit giderler

Üniversitelerle Yüksek Ziraat Enstitüsünde, yüksek mekteplerin muhtelif şubelerinde ve lise muadili ziraat okullarında idare hesabına okutturulacak öğrencilerin yiyecek, giyecek ve yatacak giderleri karşılığı olarak verilecek burs ve harçlıklarla yatılı okullarda okutturulacakların okul ücretleri, yiyecek giderleri ve harçlıklarıyla icabında verilecek yol giderleri, tütün ve müskirat fen memurları kursu öğrencilerine verilecek burslar ve harçlıklar, öğrencilerin kitap, kaydiye ve imtihanlara iştirak giderleri ve başka her çeşit giderler.

Bölüm 480 — Yurt dışı acente ve mümessilliklerin her türlü giderleri

Yurt dışında açılmış ve açılacak fabrika şube acente ve mümessilliklerle ortaklıkların her türlü giderleri bu bölümden karşılanır.

Bölüm 604 — Çeşitli hayır kurumlarına

Yalnız hayır kurumlarına nakden veya tertip edecekleri müsamerelere ait biletleri satın almak suretiyle yapılacak yardımlar karşılığıdır.

Bölüm 605 — 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu gereğince şarapçılara verilecek prim ve yapılacak başka yardım ve ödemeler

4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 16 ncı maddesi gereğince iyi şarap imalini teşvik etmek ve öğretmek üzere özel yapımcılar arasında açılacak müsabakalarda muvaffak olanlara tesbit edilen esaslara göre verilecek mükâfat ile dış memleketlere çıkarılacak şaraplar için verilecek prim ve aynı kanunun tatbikatına ait diğer giderler bu bölümden ödenir.

Bölüm 901 — Onarma giderleri

Madde 1 — Genel Müdürlük

Madde 2 — Fabrika ve İşletmeler

Madde 3 — İller

Genel Müdürlük binası ile idarehane, fabrika, tuzla, ambar, imâl ve doldurma evlerinde idare malı lojmanlarda, depo binalarında, emanet ambarlarında ve yine idareye ait diğer gayrimenkullerde yaptırılacak her çeşit onarma giderleri, bu işler için kullanılacak işçilerin gündelikleri; bu işlere ait ilân bedelleri, proje, plân tanzimi ücretleri, proje ve kontrol malzemesi bedelleri ve bu hususta yapılacak sair giderler bu tertipten ödenir.

Bölüm 902 — Bina satınalma ve yaptırma giderleri

Madde 1 — Fabrikalar ve İşletmeler

Madde 2 — İller

Yaptırılmasına, satın alınmasına veya istimlâk edilmesine lüzumu görülecek idarehane, fabrika, imâl ve doldurma evleri, tuzla binaları, ambar, depo binaları ve emanet ambarları ve diğer gayrimenkullerle bunlar için satın alınacak veya istimlâk edilecek arsa, tarla, bağ ve bahçe gibi gayrimenkullerin karşılıkları ve bu işler için kullanılacak işçilerin gündelikleri ve bu işlere ait ilân bedelleri, proje, plân, tanzim ve ücretleri, proje ve kontrol malzemesi bedelleriyle bu hususta yapılacak sair giderler, bu tertipten karşılanır.

Bölüm 903 — Satın alınacak taşıtlar karşılığı

Bu madde için tahsis olunan ödenekle aşağıda gösterilen taşıt vasıtaları satın alınacaktır.

Bölüm 904 — Demirbaş, makine satınalma ve kurma giderleri

Fabrika, ve işletmeler iş yerleri için satın alınacak motör, her çeşit makine ve emsali bedelleriyle yeniden yaptırılacak her nevi tesis giderleri, mevcut tesislerin genişletilmesi giderleri, tuzlalarda yaptırılacak sabit kıymet mahiyetindeki tesis ve tevsilerle bu işlerde kullanılacak işçilerin gündelikleri bu işlere ait ilân ücretleri, proje, plân tanzim ücretleri, proje ve kontrol malzemesi bedelleriyle bu hususta yapılacak başka her çeşit giderler bu tertipten ödenir.

Bölüm 905 — 5113 sayılı Kanun gereğince yaptırılacak veya satın alınacak tütün bakım ve işletme ev ve ambarları giderleri

Hükümetçe onanan programına göre tütün bakım ve işleme ev ve ambarları yaptırılması, satın-

alınması veya istimlâk edilmesi ve bunların inşa edilecekleri yerlerin istimlâk edilmesi veya satın alınması bedel ve giedrleriyle bu işlerde kullanılacak işçilerin ücretleri, bu işlere ait ilân ücretleri, proje plân tanzimi ücretleri, proje ve kontrol malzemesi bedelleri ve bu hususta yapılacak başka her çeşit giderler bu maddeye dâhildir.

Bölüm 906 — 4898 sayılı Kanun gereğince yeniden yaptırılacak fabrika, imal ve doldurma evleriyle mevcutlarının genişletilmesi giderleri

Hükümetçe onanan programa göre fabrika, imal ve doldurma evleri yaptırılması, bunların inşa edilecekleri yerlerin istimlâk edilmesi veya satın alınması, mevcutlarının genişletilmesi, bunlara gerekli her çeşit makine alât ve araçlar ile techiz vasıtalarının satın alınması, bu işlerde kullanılacak işçilerin gündelikleri, bu işlere ait ilân ücretleri, proje, plân ve kontrol ücreti ve malzemesi bedelleri ve bu hususta yapılacak başka her çeşit giderler bu tertibe dâhildir.

Bölüm 907 — Çamaltı ve Yavşan Tuzlarında yaptırılacak yeni tesis ve tevsi giderleri

Çamaltı ve Yavşan tuzlarında yapılacak her çeşit yeni tesis ve tevsi masraflarıyla bu işlerde kullanılacak işçilerin gündelikleri ve bu işlere ait ilân ücretleri, proje ve plânların tanzim ücretleri ve proje kontrol malzemesi bedelleriyle bu hususta yapılacak döner sermaye usullerine sarf edilecek başka her çeşit giderler bu maddeden karşılanır.

En çok 250 000 lirası Çamaltı, Yavşan Tuzlarının ana yollarla irtibatlarını sağlayacak yollar inşası için toptan Karayolları Genel Müdürlüğüne ödenebilir.

1950 yılı (E) cetveli kadrosu

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Görevin çeşidi	Hizmetin		Tutarı Lira
				Sayı	Aylık süresi Lira Ay	
<i>Barem Kanununa tâbi kadrolar</i>						
203	1	Genel Müdürlük geçici hizmetlileri ücreti	Beden terbiyesi öğretmeni	1	225	12 2 700
			Kurs öğretmeni [*]	3	150	12 5 400
			» » [*]	3	150	8 3 600
			» » [**]	7	150	12 12 600
			» » [**]	3	150	8 3 600
			» » [***]	7	150	12 12 600
			» » [****]	2	150	12 3 600
						<u>44 100</u>

3656 sayılı Kanunun 19 ncu maddesine dâhil müteferrik müstahdemler

			Beden terbiyesi antrenörü	1	150	12 1 800
			» » »	3	100	12 3 600
						<u>5 400</u>

3656 sayılı Kanunun 19 ncu maddesine dâhil müteferrik müstahdemler

203	1	Genel Müdürlük geçici hizmetlileri ücreti	Sürveyyan	1	200	12 2 400
			»	1	175	12 2 100
						<u>4 500</u>

3656 sayılı Kanunun 19 ncu maddesine dâhil müteferrik müstahdemler

203	2	Fabrikalar ve İşletmeler geçici hizmetlileri ücreti	Sürveyyan	1	300	12 3 600
			»	2	250	12 6 000
						<u>9 600</u>

[*] 3888 sayılı Kanuna göre haftada 4 saat ders verecektir.

[**] » » » » » 3 » »

[***] » » » » » 2 » »

[****] » » » » » 1 » »

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Görevin çeşidi	Hizmetin			
				Sayı	Lira	Ay	Tutarı Lira
<i>Barem Kanununa tâbi kadrolar</i>							
203	2	Fabrikalar ve İşletmeler geçici hizmetlileri ücreti	İlköğretim kursu öğretmeni [*]	13	175	12	27 300
<i>3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine dâhil müteferrik müstahdemler</i>							
			Beden Terbiyesi antrenörü	5	100	12	6 000
							33 300
<i>3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine dâhil müteferrik müstahdemler</i>							
203	3	İller geçici hizmetlileri ücreti	Sürveyyan	2	300	12	7 200
204		Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının ücretleri	Hesap uzmanı	1	1 565	12	18 780
			Şarap uzmanı	1	895	12	10 740
			Tuz uzmanı	1	750	12	9 000
			Hollerit makineleri uzmanı	1	1 900	12	22 800
							61 320

[*] Kadro ücretlerinin 2/3 ü hesabiyle